İnsanlık tarihine yön verenler

MARIA MONTESSORI

Dünyadaki eğitim sisteminde devrim yapan İtalyan doktor

MARIA MONTESSORI

Michael Pollard

DİZİDEKİ DİĞER KİTAPLAR

Abraham Lincoln, Anna Sproule
Albert Schweitzer, James Bentley
Bob Geldof, Charlotte Gray
Charlie Chaplin, Pam Brown
Dalai Lama, Christopher Gibb
Eleanor Roosevelt, David Winner
Florence Nightingale, Pam Brown
Lech Walesa, Mary Craig
Louis Pasteur, Beverley Birch
Mahatma Gandhi, Michael Nicholson
Marie Curie, Beverley Birch
Martin Luther King, Valerie Schloredt ve Pam Brown
Mihail Gorbaçov, Anna Sproule
Nelson Mandela, Benjamin Pogrund
Teresa Ana, Charlotte Gray

Resim Kaynakları:
AMİ, Amsterdam: 12, 13; AMİ, London: 23, 30-1, 45, 47, 50, 54, 55; Nick Birch: 44, 56-7; Bridgeman Sanat Kütüphanesi: 10-1, 14, 19; ET Arşivleri: 53; Mary Evans Resim Kitaplığı: 8, 17, 26; Fine Art: 11, Giancarlo Costa: 17; Hulton: 42; Mansell Koleksiyonu: 16, 20; Askeri arşivler: 53; Jean Miller: 48; Montessori Eğitim Örgütü, Hindistan: 60; Moro Roma: 7, 9, 21; David Kahn, NAMTA/ Waltuch Koleksiyonu: 32, 7; Nienhuis: 41, 45; Popperfoto: 4, 28, 34, 58, 59; Scala: 6, 14, 18, 23, 27; The Tate Gallery, Londra: 26(alt); Aline D. Wolfe: 338.

Metin ve resim sağlamadaki cömert yardımları için,Londra ve Amsterdam'daki, A.M.İ.(Uluslararası Montessori Derneği)ye teşekkür ederiz.

Ayrıca, Montessori-Pierson vakfının yardımlarını belirtmeyi borç biliriz.

1990 yılında İngiltere'de yayımlanmıştır.
16 Chalk Hill, Watford,
Herts WD1 4BN, İngiltere
Exley Publications.

Telif Hakkı © Exley Publications, 1990

İngiliz Kütüphancsi'nde kataloglanan yayım bilgileri

Pollard, Michael 1931
Maria Montessori
(İnsanlık tarihine yön verenler)
1. İlk okullar. Öğretim yöntemleri.
Montessori, Maria 1870-1952

I. Başlık
II. Diziler
372.13'0924

ISBN 975-8030-06-X

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, Yayımcı'nm yazılı izni olmaksızın, mekanik ya da elektronik yöntemlerle fotokopi çekme, banda kaydetme, bilgi depolama ve dönüştürme de dahil olmak üzere, hiçbir şekilde çoğaltılamaz, yeniden yayımlanamaz.

1996'da Türkiye'de yayımlanmıştır.
İlkkaynak Kültür ve Sanat Ürünleri
Özveren Sokak 32/1 Maltepe-ANKARA
Tel: 0.312. 231 73 74 Fax: 0.312. 231 73 79

Türkiye Editörü: Sezai Kaynak
Çeviri: Leyla Onat
Dizgi: İlkkaynak Ltd. Şti.
Seri Editörü: Helen Exley
Resim araştırması: Samantha Armstrong ve Karen Gunnell
Yazı İşleri Müdürü: Samantha Armstrong
Araştırma: Margaret Montgomery
1996'da Singapur'da basılmıştır.

MARIA MONTESSORI

Dünyadaki eğitim sisteminde devrim yapan İtalyan doktor

Michael Pollard

İLKKAYNAK
KULTUR VE SANAT URUNLERI

Karşıda: İtalya'da, on dokuzuncu yüzyılın sonlarında hızlı bir kentleşme ve sanayileşme dönemi yaşandı. Yeni fabrikalardaki iş olanaklarını gören İtalyanlar, kentlere akın ettiler. Yorucu işlerinin yanı sıra, kötü iş koşullarında düşük ücretler ve berbat evlerde kalabalık ortamlarda yaşama zorunluluğuyla karşı karşıya kaldılar. Bu aileevleri, Maria Montessori'nin, Roma'da işe giriştiği 1907'lerdeki tipik evlere örnektir.

San Lorenzo

Onlar gecekondu çocuklarıydı: Kötü beslenen, ilgiden yoksun, temiz hava ve güneş ışığı görmemiş solgun benizli çocuklar. Kimileri utangaç ve küskündü, kimileri ağlamaklıydı. Umutsuz mahpuslar gibi, başları yere eğik, gözleri donuk, ayaklarını sürüyerek dolanıyorlardı. O zamana dek, yaşamları onlara, yalnızca sefalet, acı, açlık ve korku getirmişti. Bugünün farklı olması için bir neden var mıydı ki?

Onlar, İtalya'da, Roma'nın varoşlarında yer alan San Lorenzo bölgesi çocuklarıydı. Oturdukları apartman bloklarında, inip çıkarken duvarlara tekmeler vuruyorlar, merdivenleri kirletiyorlar, ellerine geçen her şeyi kırıp döküyorlardı. Anne ve babaları işte, büyük kardeşleri okuldayken, üç ile altı yaşları arasındaki bu çocuklar, çevrede akşama kadar gezinip duruyorlardı.

Ama bugün farklıydı. 6 Ocak 1907 günüydü ve San Lorenzo'da bir şeyler oluyordu. Ev sahipleri, ana babaları evde yokken, bu başıboş afacanları bir odada toplayıp başlarına ücretle tutulmuş birini dikmeye karar vermişlerdi. Sürekli olarak bozulan, kırılan şeyleri onarmaktan daha ucuza gelebilirdi bu. Bugün yeni odanın açılış günüydü.

Çocuklar, çağırıldıkları için gelmişlerdi; ne coşkulu ne de meraklıydılar. Daha önceleri, heyecanlı ya da ilginç bir şey başlarına gelmemişti ki! Herhangi bir şey karşısında coşku ya da gerçek bir ilgi duymanın ne demek olduğunu bilmiyorlardı. Her zamanki durumun değişmesi için bir neden yoktu. Ama yanılıyorlardı.

"Gözleri yaşla dolu bu korkmuş çocukların ağzından tek sözcük alabilmek olası değildi. İfadesiz yüzlerindeki kocaman açılmış gözleri, o güne dek, hiçbir şey görmemiş gibi bakıyordu.Gerçekten de yıkıntı halindeki bu karanlık sefil yerlerde büyümüş yoksul,terk edilmiş çocuklar, ilgisizlik sonucu, beyinlerini uyaracak hiçbir şeyle karşılaşmamışlardı...Onların, yiyeceğe, açık havaya ve güneş ışığına, acil olarak gereksinim duyduklarını anlamak için doktor olmaya gerek yoktu."

Maria Montessori
"Çocukluğun Sırrı"
(The Secrets of Childhood)

Casa dei Bambini

Çocuklar, düşkünler evinde giyilen mavi önlüklerle geldiler. Elele tutuşmuşlar, önde bir yetişkinin elini tutan çocuğu izleyerek yürüyorlardı.

Odaya girdiklerinde çocuklar neler olacağını iyiden iyiye merak etmeye başlamışlardı. Yanlış bir şey mi yapmışlardı acaba? Ceza mı göreceklerdi? Başka bir yere mi götürülüyorlardı? İyi haber beklemiyorlardı. San Lorenzo çocuklarının yaşamlarında iyi şeyler yoktu.

Çocuklar odadaki kişilerden yalnızca birini tanıyorlardı. Bu kişi, bloklardan birinin kapıcısının kızı Signorina Nuccitelli'ydi. Onun yanında bir başka kadın vardı: Genç ve güzel kestane rengi saçları olan koyu renk giysili bir kadın. Bu kadın, olanları ilgiyle izliyordu. Önlerinde küçük masalar ve onlara uygun sandalyeler vardı. Büyük bir dolap köşede duruyordu.

İtalya'nın gecekondularında yaşananları resmeden birçok ressam, gerçeği yansıtmayı başaramadılar. G. Esposito tarafından yapılmış "Üç Çocuk" adlı bu tablo, kentin sokaklarında yaşayan çocukların idealize edilmiş görünümünü yansıtıyor. Daha gerçekçi bir ressam, çocukların yüzlerindeki hastalık, açlık ve ihmalden kaynaklanan acıları da resmederdi.

Çocuklar ağlamayı ve burunlarını çekmeyi kesince, koyu renk giysili kadın öne çıktı,

"Adım Doktor Montessori," dedi. "Çocuk Evine (Casa dei Bambini) hoş geldiniz."

Eğitim

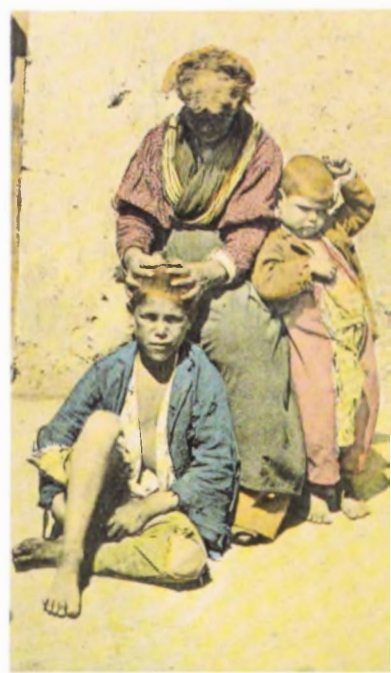
Doktor Maria Montessori, Çocuk Evi adını özenle seçmişti. Odanın okul sıraları yerine, küçük masalarla döşenmesi de raslantı değildi.

Dr. Montessori, odanın bir sınıftan farklı görünmesini istiyordu, çünkü orada yapılacak şeyler bir okuldakinden farklı olacaktı.

O zamanlar İtalya'da ve diğer ülkelerdeki okullar, çocukların öğretilmeden eğitildikleri yerlerdi. Dersler ezberlenir ve öğretmenin önünde papağan gibi okunurdu. Hızlı öğrenmeyen çocuklar, "tembellikleri" nedeniyle dövülürdü.

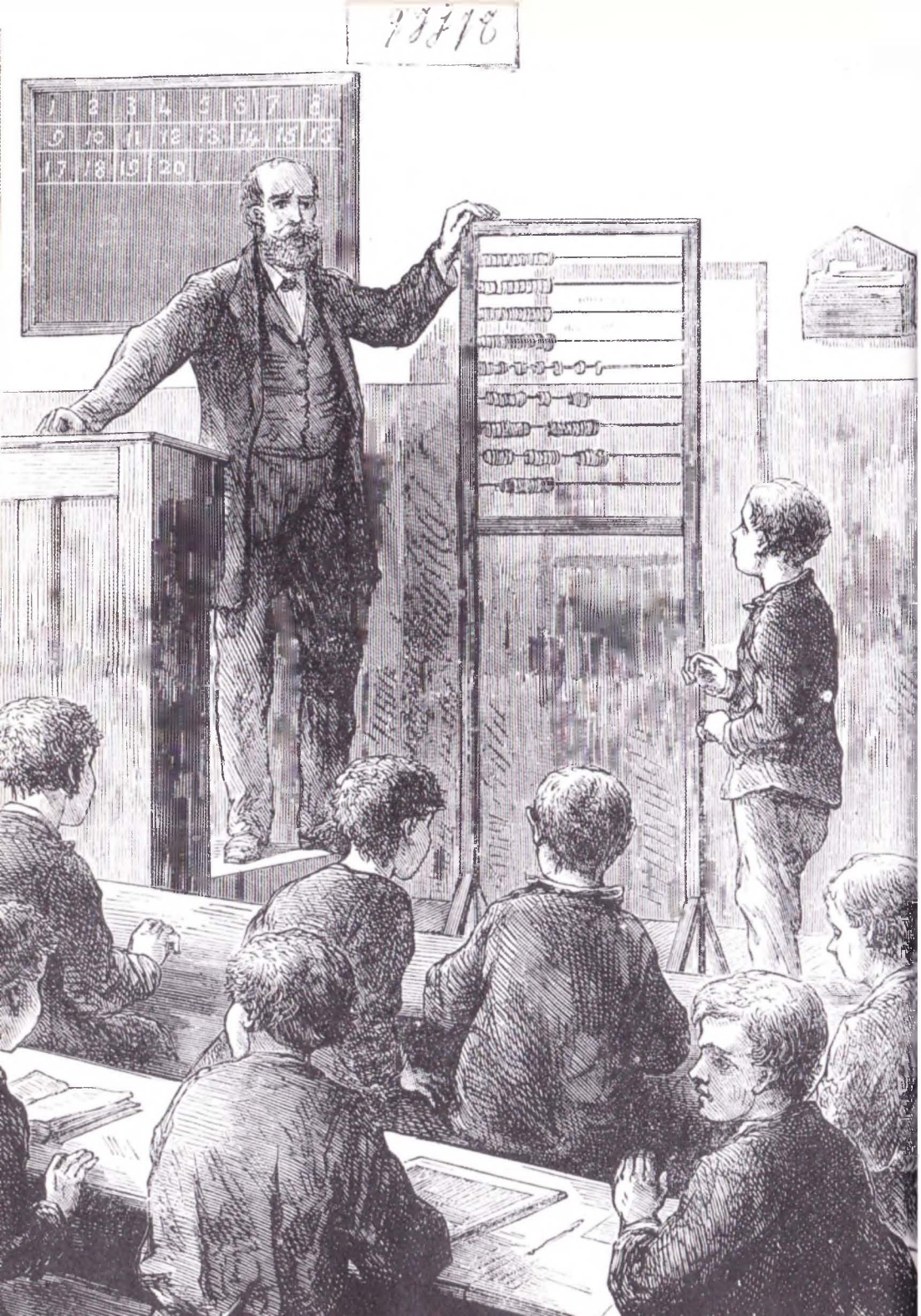
Okuyabilecekleri yalnızca birkaç kitap vardı ve harita, resim gibi gereçler bulunmazdı. Yazma gereçleri de ender olarak bulunurdu. Çocuklar sıralarında dimdik otururlar ve söylenmedikçe kıpırdayamazlardı. Konuşmak yasaktı. Dersle ilgilenip de öğretmenine soru sormak isteyen bir çocuğa, hemen susması söylenirdi. Çocukların bazı şeyleri kendi kendilerine keşfetmeleri engellenirdi. Eğitim görmenin anlamı öğretmenin, bir parça bilgiyi çocuğa belletmesi demekti. Bu yüzden, hiç kimse, okula gitmenin eğlenceli ya da ilginç olduğunu söyleyemezdi. Çocuklar, bir yetişkin olmak üzere eğitilirlerdi ve en kısa zamanda bir meslek öğrenmeleri beklenirdi. Bu süre içinde de, sessiz ve terbiyeli olmaları gerekirdi.

Gerçekte, kent çocuklarının yaşamı çok mutsuzdu. Yetersiz besleniyorlar, kötü giyiniyorlar, ilgi görmüyorlar, umutsuzca bir günden ötekine yaşayıp gidiyorlardı. Yetkililerle olan ilişkileri - buradaki gibi bit ayıklamak türünden tatsız durumlardı. Maria Montessori, onların yaşamına yalnızca sempati ve anlayış değil, aynı zamanda daha iyi bir gelecek için çaba da getirdi.

Seçim ve buluş

Maria Montessori, eğitim teorisi okuduğu halde öğretmenlik eğitimi almadı. Küçük çocukların öğrenmeye nasıl başlayacakları konusunda düşünmeye başladığı zaman, öğretmenlerin kafalarındaki gibi sabit düşünceleri yoktu. Maria,

toplumun gözünden uzak bulundurmak amacıyla kurumlara yerleştirilmiş özürlü çocuklarla ilgili çalışmalar yapmıştı.Çoğu kimse, özürlü çocukların eğitilemeyeceklerini savunurdu. Maria bunun tersini kanıtlamıştı. Geleneksel yöntemlerin dışına çıkarak, çocuklara dokunma, görme, koklama ve duyma yollarıyla öğrenebilecekleri *duyuları uyaran* aletler vermişti. Böylece, normal çocukların ulaştıkları standartlara ulaşabilmelerini, ve aynı testleri başarabilmelerini sağlamıştı. Maria'nın, parlak geometrik ve matematiksel şekilleri, farklı kokuları, sert ve yumuşak dokunma deneyleri, özürlü çocuklarda öylesine başarılı oldu ki, onların normal çocuklar gibi eğitilebileceklerini gösterdi.

San Lorenzo'da bir Çocuk Evi kurma önerisi karşısına çıktığı zaman, beklediği fırsatın ayağına geldiğini anlamıştı. Aslında Roma Üniversite'sinde, sürekli çalışan biri olduğu için, bu projeye yeterli zaman ayıramıyordu. Kapıcının kızı Candina Nuccitelli, Çocuk Evi'nin gündelik işleriyle ilgilenecekti ve Maria, zaman buldukça, işlerin nasıl gittiğini görmeye gelecekti. San Lorenzo çocukları için de özürlü çocukları eğitirken kullandığı malzemelerden getirtti.

Bu aletlere "öğretici aygıtlar" deniyordu ve çocukların deneme yanılma yöntemiyle öğrenmelerini sağlıyordu. Önemli olan, çocuğun kendi kendine keşfetmesiydi; Maria Montessori, Candida'ya, çocuklara *öğretmemesini* tembihledi. O yalnızca, çocuklar yapmak istediklerini bulup kendi kendilerine çözüm üretirken, yanlarında bulunup onlarla ilgilenecekti.

Eğitimde devrim

Bugün birçok ülkede, çocuklar okula yeni başladıkları zaman - özellikle ilk günlerde - kendi ilgi alanlarını kendilerinin seçmesine izin veriliyor. 1907'de ise böyle bir şey, hiç duyulmamıştı. Öğretmenlerin, eğitimle ilgili yöntemlerine ters düşen bir davranıştı bu.

Karşıda: 1875'de bir okulda öğretmek ve öğrenmek böyleydi. Bu tür öğrenime, "tebeşir ve konuşma" stili öğrenim denir. Öğrenciler derslere karşı ilgilerini yitirirler ve pek fazla şey öğrenemezlerdi.

Altta: Birçok çocuk için okul bile yoktu. Özellikle İtalya'da, çocuklar bir işe yarayacak kadar büyür büyümez, çalışmaya gönderilirdi. Sonuç olarak, 1901 yılında, ülke halkının yarısından azı okuma ve yazma biliyordu.

Üstte: Ressam, bu resmine, "Yaramaz Okul Çocukları" adını takmış. Öğrencilerden birine, tembel öğrenci şapkası giydiriliyor. Bir başkası, öğretmenin önünde ceza olarak diz çökmüş oturuyor. Üçüncüsü, uyuya kalmış. Bu sınıfta, öğrencileri heyecanlandıracak ve ilgilerini çekecek bir şey yok.

O sabah, San Lorenzo'daki ilk Çocuk Evi'nin açılışı bir eğitim devrimiydi ve yalnız çocuklar değil, herkes için yeni bir deneyimdi. Sonuç olarak da son altmış yıldır okula giden herkesi etkiledi. Bu olay, yetişkinlerin çocuklarını anlamalarına, hatta çocukların evde oynadıkları oyuncakların bile değişmesine yol açtı.

Maria Montessori, 1907'de otuz yedi yaşındaydı. İtalya'da bir doktor, öğretmen ve kadın hakları savunucusu olarak tanınıyordu ama San Lorenzo'da başlattığı bu iş, onun dünyaca tanınmasını sağlayacaktı. Adı, çağdaş eğitim alanında başta gelen adlardan biri olacaktı. Yaşamı boyunca, hatta daha sonraları, insanlar ondan övgüyle söz edecekler, onu izleyecekler ve yaptıklarını her zaman onaylamasalar da tartışacaklardı.

Solda: Öğretmen ve öğrencilerini gösteren bir Roma kabartması. On dokuzuncu yüzyıla dek, pek bir şey değişmemişti. Öğretmenin görevi konuşmak, öğrencinin ise dinlemekti. Bu yöntemle, bilgi bir nesilden ötekine hiç sorgulanmadan aktarılıyordu. Öğrencilere araştırma ve bulma olanağı ve kendi kendilerine düşünerek çözme fırsatı verilmiyordu.

Maria Montessori, 1880 yılında, on yaşındayken. O yıllarda, üstün bir öğrenci değildi ama, yaşamının yolunu çizecek bazı belirtiler o günlerde görülebiliyordu. Ağır bir hastalığa tutulduğu günlerde, annesine şöyle demişti: "Üzülme, ölmeyeceğim; daha yapacak çok şeyim var." Güçlü inançları vardı ve onları etkili biçimde ifade etmeyi biliyordu.

Maria'nın tutkuları

Maria Montessori, 31 Ağustos 1870'de, doğu İtalya'daki Chiaravalle kasabasında doğdu. Babası Alessandro, İtalyan hükümeti için çalışan bir muhasebeciydi. Maria ailenin tek çocuğuydu. O beş yaşındayken, Montessori ailesi Roma'ya göçtü ve bir yıl sonra Maria okula başladı.

Okuldaki ilk yıllarında, Maria öteki çocuklardan farklı değildi. Görev duygusu güçlüydü ve kendine güvenen bir yapısı vardı. Bu durum, onu bazı kişilerin gözünde sevilmeyen biri haline getiriyordu. Kimileri ise, onu başarılı biri olarak görüyordu. Daha küçükken, ileride öğretmen olmak istemediğine karar vermişti. Arzusu, mühendis olmaktı.

Matematik mi? Evlilik mi?

On iki yaşındayken mühendislikten vazgeçti. İtalya'da, o yaşlarda çocuklar okulu bırakıp çalışma yaşamına girebilirlerdi. Ama okuldan ayrılmayacaklarsa, ilerdeki meslekleri için uzmanlaşmaya başlarlardı. Evlenmek ve çocuk sahibi olmaktan başka düşüncesi olmayan ama ilerde öğretmenlik yapabileceğini düşünen kızlar, Latince, Yunanca ve edebiyat dersleri alırlardı.

Maria ise matematikle ilgileniyordu ve bu ilgisi ömrü boyunca sürecekti. Bu, bir kız için öyle olağandışı bir istekti ki, erkek çocuklarının gittiği ortaokula gitmek zorunda kaldı. Okullarda, kız çocuklarına fazla önem verilmediği için, Maria ve öteki kız öğrenciler için gerekli kolaylıklar bulunmazdı. Teneffüslerde, iki cinsin kaynaşmasına izin verilmez, kızlar, erkeklerden korunmak ister gibi, bir odada toplanırlardı.

Öteki okullarda olduğu gibi, orada da her şeyi ezbere bilmeleri ve gündelik "talim"lerde, öğretmene su gibi anlatmaları beklenirdi. Bu tür eğitim, Maria'yı pek yıldırmadı ama bu yöntemin monotonluğu ilerki yıllarda, onun üzerinde de etkisini gösterecekti.

Zekası ve bilimsel konulara duyduğu ilgi, konuların bu kadar sıkıcı anlatımını unutmasına yardım ediyordu. Sınavlarını, yüksek notlarla geçti ve on altı yaşında, teknik bir okula kaydoldu.

Anlaşmazlık

İtalyanlar, genelde aileye önem veren kişilerdir ve her ana baba, kızının mutlu bir evlilik yapıp aile sahibi olmasını ister. Bu amaçla, evlenene kadar, kızlarını erkeklerden korumaya çalışırlar. İşte bu nedenden ötürü, Maria bir okul arkadaşıyla konuşurken görülse, büyük sorunlar çıkıyordu.

Maria, çekici bir kızdı ve ailesi onun, toplumda önemli yeri olan tüccar ailelerden birinin oğluyla ya da bir devlet memuruyla evlenmesini istiyordu.

Ne var ki Maria, eşi görülmemiş bir karar almıştı. Bu karar ailesiyle arasının açılmasına neden olacaktı; doktor olmaya karar vermişti. O güne dek, İtalya'da hiçbir kadın, doktor olmaya kalkışmamıştı.

Bu olay, Maria ile babası arasında büyük bir anlaşmazlığa yol açtı. Maria'nm geleceği konusunda, ikisinin düşünceleri birbirinden çok farklıydı ve başlangıçta kesinlikle anlaşamadılar. Ancak Maria, toplum içinde konuşulan önemli bir kişi olmaya başladığı zaman, Alessandro ile Maria, bu anlaşmazlığı aşabileceklerdi. Maria, o güne kadar hiçbir kadının elde etmediği bir başarıya ulaşacaktı.

Maria'nın annesi Renilde, İtalya'daki eski ve yeni yaşam tarzı arasına sıkışmış bir kadın olmasına rağmen, Maria'yı istediği şeyi yapması için yüreklendirdi. Renilde, kızının yapmaya çalıştığı şeyleri kendisi de yapmak istemiş, en azından ummuştu.

Alessandro ise, kızının davranışlarını uygun bulmadığını hiç gizlemiyordu. Maria, bildiğini okuyor, tıp okuluna babasının götürüp getirmesine pek ses çıkarmıyordu. Dersler sırasında, erkek öğrencilerden uzakta oturmaya da razı olmuştu.

Bu önemsiz kurallar, onu fazla rahatsız etmiyordu.

Maria, on yedi yaşındayken. Bu yıllarda, teknik okuldaydı ve matematiğe olan ilgisi, onu bilimsel çalışmalara sürüklüyordu. İlk seçimi mühendislikti. Bu istek, bir İtalyan kızı için duyulmamış bir şeydi ve yıllar boyu babasıyla arasının açılmasına neden oldu.

Üstte: Orta sınıf İtalyan kızlarının, kabullenmeleri gereken yaşam buydu; "iyi bir evlilik", çocuklar, çayhanede sakin bir sohbet, sonra ev işleri. Maria Montessori, bu yaşamı istemedi.

Otopsi odasında çalışırken. Tıp eğitiminin önemli bir bölümü olan bu çalışma, Maria'ya dehşet dolu anlar yaşatıyordu. Ölü bedenler üzerinde çalışmak, onu üzüyordu. Üstelik, ancak erkek öğrenciler gittikten sonra çalışabiliyordu. Bu durum, onu neredeyse sinirsel bir bunalımın eşiğine getirmişti ve bir ara tıp öğreniminden vazgeçmeyi bile düşünmüştü.

Kızlar için ayrı bir tuvaletin olmayışı bile onu fazla rahatsız etmiyordu. Onu öfkelediren şey, erkek öğrencilerin davranışlarıydı. Koridorda önlerinden geçerken, ıslık çalıp, terbiyesiz sözler söylüyorlardı. Not alırken, onun masasını sarsıyorlardı. Profesöre bir soru sorarsa gülüyorlar ve sözünü kesiyorlardı. Derslerle ilgili konuları tartışırken, onu bu tartışmaların dışında bırakıyorlardı.

O günlerde, öfkesini gizlemekten başka yapabileceği bir şey yoktu. Ama daha sonraları, erkek öğrencilerin ona yaptıklarını hep anımsayacaktı. Tıp okulunda erkeklerden gördüğü davranış, onun yaşamı boyunca erkeklere karşı tavrını belirleyecekti.

"İtalya'da bir kız genellikle, ufacık bir dokunmayla kırılabilecek hassas bir porselen gibi görülürdü."

A. Gallena
"Şimdiki ve Gelecekteki İtalya"
(Italy, Present and Future)

Gece yarısı iskeletlerle

Tıp eğitiminin en önemli bölümü, insan bedeninin ve organlarının kesilerek araştırılması, iskelet ve kemik yapısının incelenmesidir. Okul yönetimi bu çalışmaları, Maria'nın, erkek öğrencilerle birlikte yapmasına izin vermedi. Onun bu laboratuar işlerini, herkes eve gittikten sonra, geceleri yapabileceğini söyledi.

Maria, zaman zaman doğru meslek seçip seçmediğini kendine soruyordu. Geceleri laboratuarda, iskeletler, kafatasları, kavanozlardaki insan organlarıyla bir arada çalışırken, iskeletlerin hareket ettiğini sanıyordu. Üzerinde çalıştığı ölülerin kim bilir hangi korkunç koşullarda öldürülmüş olduklarını hayal etmekten kendini alamıyordu.

Sık sık, kendi kendine aptal olmaması gerektiğini anımsatıyordu; iskeletler, ölü insan organları ona zarar veremezdi. Ama doktorlukta kötü, hatta tehdit edici olan başka bir şey daha vardı. Maria, laboratuardaki kokudan ve insan dokularına dokunmaktan nefret ediyordu. Bu durumda, bir doktor olarak ne yararı olacaktı ki?

Bir akşam laboratuarda çalışırken, pencerenin dışında, kendi yaşında genç bir bayan tezgahtarın evine dönmek üzere olduğunu gördü.

"Öteki taraftaki iskeletin hareket ettiğini görür gibi olmuştum. "Tanrım, ne yaptım ki, bu kadar acı çekiyorum? Gece yarısı tek başıma, bu kadar ölü arasında?"... Tüylerim korkuyla diken diken olmuştu."

Maria Montessori
Bir mektuptan, 1896

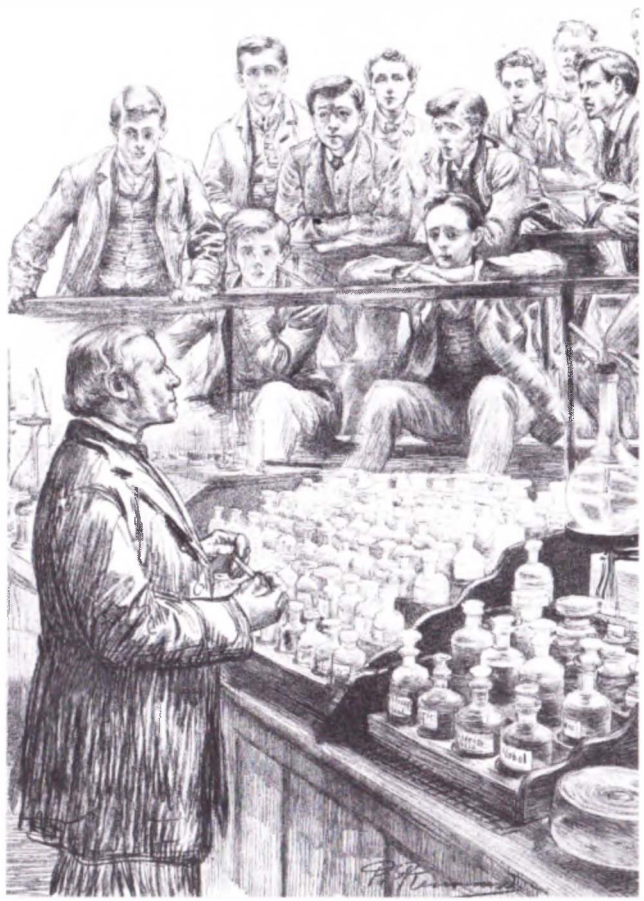
"Öğrenim dünyası, insanları dünyadan uzaklaştıran bir ada gibidir ve onların uzaklaşarak yaşama başlamalarına neden olur."

Maria Montessori
"Kavrayıcı Zihin" (The Absorbent Mind)

"O dışarıda, özgür ve çevresindeki her şey canlı," diye düşündü. Genç bir kadın ölüler içinde değil, canlılar arasında yaşamalıdır."

O akşam Maria, eve geldiğinde kendini hasta hissediyordu. Anne ve babası, onu hasta eden bu kurslara son vermesini, buna değmediğini söylüyorlardı. Maria ateşler içinde yattı, ama uyuyamadı. Saatlerce yatakta dönüp durduktan sonra, profesörüne mektup yazarak, bunu sürdüremeyeceğini anlatmaya karar verdi.

Bu mektubu yazmak, başaramadığını itiraf etmek olacaktı. Neyse ki, bu mektup yazılmadı. Sabahleyin, her şey akşam olduğu kadar kötü görünmemişti. Maria, derslerine devam etmeye karar verdi.

Kimya dersleri, tıp okulunun bir parçasıydı. Babasını yatıştırmak için Maria, bu derslerde erkeklerden uzakta oturmayı kabul etmişti. Bu durum onu rahatsız etmiyordu ama öğretmeni dinlemek zor oluyor ve Maria soru sormaya kalkıştığında, öğrenciler onu yuhalıyorlardı.

Kadın hakları

Maria, hâlâ ailesiyle birlikte evinde yaşıyordu ve nakış işlemekten, iyi giyinmekten, kestane saçlarına biçim vermekten çok hoşlanıyordu. Bu tür güzel şeylerden, yaşamı boyunca keyif duydu.

Bu süreç içinde, ömrünü adayacak kadar kadın hakları konusuyla ilgilenmeye başladı. Bundan böyle, kadınların meslekleri konusunda kendi kararlarını vermeleri gerektiğini ve tatmin edici bir yaşam için, evliliğe dayanmamalarını öğütleyecekti.

O yıllarda, dünyada gelişen bir feminist grubu vardı. Maria'nın kampanyasının başarı kazanmasının nedeni, onun yumuşak ve mantıklı yaklaşımıydı. Bir gazete muhabirine şöyle demişti: "Erkekler arasında uzun süre yaşadım ve kadınlara

"Gelecekteki kadınlar, hem eşit haklara, hem de eşit görevlere sahip olacaklar....Bizim bildiğimiz aile yaşamı değişebilir ama bu, feminizmin annelik duygularını öldüreceğini göstermez. Çağdaş kadın, evlenip çocuk sahibi olabilir ama bunu, zorunlu olduğu için yapmayacaktır."

Maria Montessori
"Yeni Kadın" (The New Woman) üzerine konuşmasından, 1899

İtalya'da, 1905'deki tıp konferansında. O yıl Maria, Roma Üniversitesi, bilim ve tıp bölümünde ikinci yılını okuyordu ama yapayalnızdı. Bu resmin de gösterdiği gibi, akademik tıp, yaşlı adamlar tarafından yönlendiriliyordu. O alanda, hemşireler dışında, kadınlara yer yoktu.

Maria'nın dönemindeki feminist modasında, dizden bağlı bol pantalonlar vardı. Tıp eğitimi sırasında Maria, Avrupa'da ve Amerika'da hızla yayılan feminist hareketle yakından ilgilendi. Ama birçok feministin tersine, kadınların haklarına, kapışarak değil, mantıklı tartışmalarla kavuşabileceklerine inanıyordu.

karşı davranışlarını inceledim. Onları kendimizden uzaklaştırmak yerine, onlarla dost olmak gerektiğine inanıyorum.

Dr. Montessori

Yoğun çalışmalarla dolu altı yılın sonunda Maria, yirmi altı yaşındayken, İtalya'da tıp dalında derece kazanan ilk kadın oldu.

1896'da, tıp doktoru olduğu yıl, Maria, İtalya dışına ilk kez bir yolculuk yaptı.Berlin'deki bir feminist konferansında, onu çok ilgilendiren bir konuda konuşacaktı. Bu konu, kadınlara da erkeklerle eşit ücret ödenmesi konusuydu. O yıllarda, fabrikalardaki ve çiftliklerdeki kadınlar, erkeklere nazaran çok daha az ücret alıyorlardı.

Dr. Montessori, dinleyicilerden korkmuyordu. Oraya çıkıp, ilk konuşmasını notlarına bile bakmadan yaptı.

Ün

Maria'nın konuşması, tüm gazetelerde yayımlandı ve yaşamında ilk kez, ünlü olmanın ne demek olduğunu anladı. Muhabirler onunla röportaj yapmak istiyor, fotoğrafçılar gazeteleri için resmini çekmeye geliyorlardı.

Berlin'den, bir tomar coşku verici gazete haberiyle döndü. Gazetecilerden biri şöyle yazmıştı: "Ne güzel, özgür bir kadın! Herkes onu kucaklamak istiyordu." Bir başkası, "Zerafeti, bütün kalemleri, daha doğrusu gazetecilerin yüreklerini fethetti," diyordu.

Mesleğinin başında, feministlikle ilgili konulara büyük ilgi duyan, ciddi bir iş kadını olarak, görünüşüyle ilgili bu sözler onu düşündürmüştü. *Söyledikleri* ve *yapmayı* planladığı konular yazılmalıydı. Ailesine, Berlin dönüşünde, orada yaşadıklarını arkasında bırakarak, yeniden ciddi çalışmalara döneceğini söylemişti.

Bu sırada, yaşamı boyunca kendisine başarı

Militan feminizmin bir yönü, "Kadınlar için oy verin" hareketiydi. İngiltere'de, tutuklanan protestocular, hapishaneye gönderilince, açlık grevine başlamışlar ama hastanede zor altında yemek yemişlerdi. Bu, "Kadınlar için Oy verin" afişi, propoganda amacıyla yapılmıştır. Maria Montessori, bu tür militanca protestoların, yarardan çok zarar getirdiğine inanıyordu.

getirecek, bazı yetenekleri olduğunu farketmişti.

İnsanların, doğrulup dikkatlerini ona yöneltmeyi başardığını anlamıştı. Basınla nasıl konuşulacağını biliyordu. Ve en derin inançlarını korumaktan hoşlanıyordu.

İnsanlarla konuşma yeteneği

Maria, Berlin'de insanlarla konuşma yeteneğini sergiledi. Düşüncelerini ve önerilerini anlatış tarzı, dinleyicilerini hemen etkilemişti ve ömrü boyunca da böyle oldu. Etkileyici İtalyan sesi ve yaratıcı el hareketleri, dünyanın her yerindeki dinleyicileri büyülüyordu.

"Çok çekici bir öğretmendi; dili basit ve açıktı....öyle ki, en yoksul öğrenciler bile onu anlayabiliyorlardı. Sözlerinde, yaşamın sıcaklığı hissedilirdi. Kimi öğrencilerin, "Onun dersleri iyi olmayı istememize yol açıyor," dediklerini anımsıyorum."

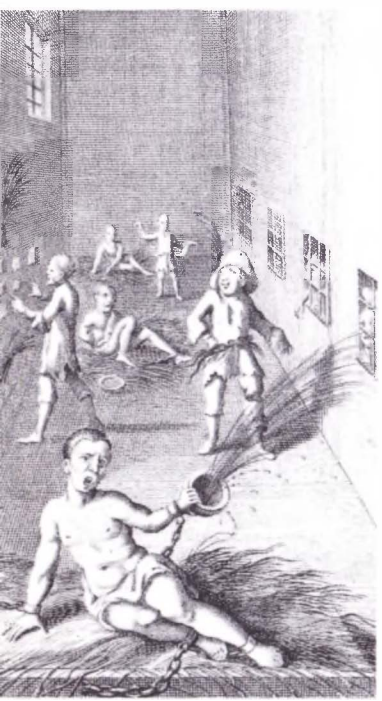
Anna Maria Maccheroni 1904-08 arasında, Maria'nın verdiği derslerden söz ediyor.

Halkla konuşmak öğrenilebilir ya da doğuştan elde edilir. Maria Montessori için bu, doğal bir armağandı. Ve bu, onu saran ruhsal gücün bir yansıması gibiydi. Dinleyiciler, onunla gülüyorlar, aynı anda ellerini çırpıyorlardı. Dinleyicileri, akıllıca yönlendiriyordu.

Daha önceden bir deneyimi yoktu. Okuldaki tek kız öğrenci olduğu için, kimseyle konuşma ya da tartışma olanağı da elde edememişti. Onun katkısı yalnızca kağıtlar yoluyla olmuştu ve yazdıkları, geceleri yaptığı deneylerden alınmıştı. Gündelik tartışmalarda, eşit kabul edilmediği için yer alamıyordu.

Ama güvenini hiç yitirmedi. Yeteneğiyle ilgili korkuları ya da kuşkuları, kendi içindeydi. Dış dünyadan korkmuyordu. Öteki insanların hakkında söyleyecekleri, onu ilgilendirmiyordu. Tıp okulunda da, erkek öğrencilerin verdiği rahatsızlıklardan korkmadı. Onu korkutan şey, laboratuardaki görüntü ve kokulara alışamama endişesiydi.

Maria'nın ilk işi, enstitülere kapatılmış ruhsal rahatsızlıkları olan insanlardı. Ruh hastaları, o yıllarda dünyadan saklanır, öğrenim ya da eğitim göremeyecekleri kabul edilirdi. Maria'nın, bu insanlarla ilgili çalışmaları, bu insanlara daha mutlu ve olumlu yaşamlar sağlamanın mümkün olduğunu anlatmıştı.

Unutulmuş çocuklar

Maria'nm mesleği hızla gelişiyordu. Ruh hastalığı olan insanlarla ve ruhsal özürlü çocuklarla ilgileniyordu. Bu çocuklar, çeşitli kurumlarda, bir ders öğretilmeden, hatta bir oyuncak bile verilmeden, genellikle ruh hastası bir büyükle birlikte odaya kapatılırdı. Yaşamları bomboştu. Ruh hastası çocuklar, toplum için yararsız, ilgi göstermeye değmeyen yaratıklar olarak kabul edilirdi.

Maria'nın ruh hastası insanlarla ilgilenmesi, Jean Itard ve Edouard Seguin adlı iki Fransız'ın çalışmalarına ilgi duymasına yol açtı. Bu iki Fransız, Paris'te on dokuzuncu yüzyılın ilk yarısında, ruh hastası ve sağır çocukların eğitimi konusunda uzmanlaşmışlardı. Ruh hastalarının eğitilemeyeceğini reddetmişler, onlara görme ve dokunma duyguları yoluyla bazı şeyleri öğretebildiklerini fark etmişlerdi.

Maria, onların çalışmalarını inceledi. Aynı zamanda,yedi yaşına kadar olan çocuklar için bir okul kuran Alman, Friedrich Froebel'in kitaplarını da okudu. Bu çalışmaları sonunda, Maria, bazı şeyleri anladı. Öncelikle, Itard ve Seguin'in düşünceleri, ruh hastalarının eğitilmesi için geliştirilebilirdi. İkinci olarak, bunlar tımarhaneler yerine, özel okullarda yapılabilirdi.

"Ben, fabrikalarda, çiftliklerde, günde on sekiz saat ter döken ama çoğu kez, aynı koşullarda çalışan erkeklerin yarısı kadar, hatta yarıdan da az ücret alan altı milyon kadın adına konuşuyorum."

Maria Montessori
Berlin Kadınlar Kongresi, 1896

Çalışmalar

Maria'nm tükenmeyen bir enerjisi vardı. Ruh hastalarıyla ilgilenen bir klinikte, asistan doktor olarak çalışıyordu. Bir yandan da, kendi özel araştırmalarını ve çalışmasını sürdürüyordu. Özel muayenehanesinde, daha çok kadınlara ve çocuklara bakıyordu. Ayrıca, yeni kurulan Gecikmeli Çocukların Eğitimi için Ulusal Birlik Kuruluşu'nda, bu konularda ve feminizm konusunda dersler veriyordu.

1899'da, yirmi dokuz yaşında olan Maria, Roma'da ruhsal sakatlığı olan çocuklar için açılmış yeni bir okula yönetmen tayin edildi. Roma'da çocuklar üstüne verdiği bir dizi konferans sonucu bu göreve getirilmişti. Bu konuda daha fazla konferans vermesi isteniyordu ve bu konferans turları onu İtalya'nın çeşitli kentlerine, ayrıca Londra'ya ve Paris'e götürdü. Konferanslarda büyük kalabalıklarla karşılaştı va basında bu konuyla ilgili birçok haber çıktı. Bu haberlerin çoğu, 1896 yılında Berlin'de olduğu gibi, daha çok bu "güzel bilim kadınının" görünüşü ve kişiliğiyle ilgileniyordu. Yine de, çalıştığı iki alana, yani feminizm ve çocuk eğitimine giderek ilgi artıyordu.

1898'de yolculuk yapmak, bugünkünden çok daha maceralıydı. Genç bir kadının konferans vermek amacıyla tek başına yolculuk etmesi görülmüş şey değildi. Ama Maria Montessori, yaşamının sonuna kadar izleyeceği bu yolla, birçoklarına örnek olacaktı. Yeni yerleri ziyaret etmeye, yeni insanlarla tanışmaya ve dünyada neler olup bittiğini öğrenmeye her zaman hazırdı.

Maria, sakat çocuklarla çalışırken, bunun yaşamını yöneteceğini bilmiyordu. Doktorların çoğu fiziksel yardım yaparlardı ama Maria farklıydı. Duygulu yanı ve ilgili yapısı, çocuklara daha fazla şeyler vermek istemesine ve tüm geleceğini bu amaca adamasına yol açıyordu.

Karşı solda: Maria, tıp okulunu bitirdikten sonra, özel bir muayenehane açarak yoksul kadın ve çocuklara bakmaya başlamıştı. Bu resim, genç bir kadınken çekilmiş en fazla bilinen resmidir. Hasta bir terziyi parasız tedavi ettiği için, bu dantel elbise ona armağan edilmişti. Maria'nın pek sık yaptığı bir şey değildi ama bu giysiyle fotoğrafçı önünde poz vermiş, sonra resmi terziye göndermişti. Resim 1898'de çekilmişti.

Kadının yeri

"Yeni Kadın" konulu feminist konferanslarında, Maria, erkek meslektaşlarının, özellikle bilim adamlarının önyargılarına saldırdı. Bu "uzman" kişilerin, kadınların "aşağı varlıklar" olduklarını kanıtlamak için bir sürü kanıtlanmamış teori ileri sürdüklerinden yakındı. Örneğin, tanınmış bir bilim adamı, kadınların beyinlerinin, erkeklerden daha az fosfor içerdiğini ve bu nedenden dolayı erkeklerle aynı zeka derecesinde olamayacaklarını iddia etmişti. Maria'nın konferansları sırasında verdiği bu örnekler, herkesi güldürüyordu. O, hem düşündürüyor hem de güldürüyordu.

Maria, kadınların kendilerini bilimde geliştirmeleri gerektiğini ve o zaman, bu eleştirilere, yalnızca yürekleriyle değil, beyinleriyle de karşı çıkabileceklerini söylemişti. Kadınların hakları olan her şeyi - eşit ücret, dünyada barış, çocuk yapma ya da yapmama özgürlüğü gibi haklarını - alabilecekleri bir geleceği görmek istediğini anlatıyordu.

Bu tartışmalarda, zamanının önündeydi. Kadınlar eşitlik için haklarını ve önyargılara karşı açtıkları savaşı ancak bu yüzyılın ikinci yarısında, yani onun ölümünden çok sonraları kazanmaya başladılar.

Mario Montessori

Maria Montessori'nin yaşamı yalnızca iş değildi. Okulda, ruh hastası çocukların eğitimiyle ilgilenen bir meslektaşı vardı. Guiseppe Montesano adlı bu doktor ile Maria, birbirlerine aşık oldular.

Maria'nın bu ilişkisini yalnızca ailesi ve yakın arkadaşları bilirlerdi. Bu yüzden, ilişkinin niçin devam etmediğini bilemiyoruz. Bilinen tek şey, 1889 ile 1901 yılları arasındaki bir tarihte, Maria'nm, Dr. Montesano'dan, Mario adlı bir erkek çocuk dünyaya getirdiği. Eğitimli bir kadının, babasız çocuk doğurması çok ayıptı; bekar anneler, çocuklarıyla başbaşa bırakılırlardı.

Her nedense Guiseppe Montesano, Maria ile

Üstte: Maria'nın muayenehanesinden, yoksul hastalar eksik olamazdı. Roma'nın sokakları, yetersiz beslendikleri için her türlü hastalığı kapmaya hazır olan yoksul insanlarla doluydu. Bu ailelerin babaları, düzenli iş sahibi değildi. Önlerine çıkan işleri yaparak ailelerini geçindirmeye çalışırlardı.

evlenmedi, daha sonraları bir başkasıyla evlendiğini biliyoruz. Mario'nun doğumu sır olarak saklandı, çocuk köyde bir ailenin yanına gönderildi. Gerçek annesinin kim olduğunu ancak delikanlıyken öğrenebildi.

Yeniden öğrenci

Bebeğinin doğumu, Maria'nın yaşamında bir dönüm noktasıydı - Guiseppe Montesano tarafından yarı yolda bırakılmıştı.

Roma Üniversitesi'ndeki idareci görevini bıraktı ve pedagoji, sağlık bilgisi ve psikoloji öğrenmek üzere yeniden öğrenci olarak üniversiteye başladı. Maria Montessori, aslında ilgilenmediğini söylediği öğretmenlik mesleğine doğru farkında olmadan gidiyor gibiydi.

O zamanlarda, öğretmenlerin eğitimi,inceleme dönemi ve uygulamalı eğitimden oluşuyordu. Maria, Roma'daki idarecilik yıllarında, ruhsal özrü olan

Maria, eğitimle ilgilenmeye karar verdikten sonra, o zamanki eğitim anlayışına ters düşen bir ortam yaratmak istedi. İtalyan Kız Okulu'nda çekilmiş bu fotoğraf, onun neye karşı koymaya çalıştığını anlatıyor: Gülümsemeyen yüzler, katı kurallar ve Kilise baskısı.

çocuklar konusunda yaptığı incelemelerden sonra, normal çocukların okullarını görünce dehşete düşmüştü. Çocuklar kalabalık sınıflarda, sıra sıra oturuyorlar ve öğretmenlerinin söylediği her cümleyi tekrarlıyorlardı.

Bu tatsız öğrenim sistemi, çocukların öğrenmeye karşı - hatta dünyaya karşı ilgilerini yok ediyordu. En iyiyi yapabilecek çocuklar bile, kötü öğrenim gördükleri için başarısız oluyorlardı.

Maria, okullardaki havayı hapishane havasına benzetti. Öğretmenler, çok az gülümsüyorlar ve öğrencilerle kaba bir biçimde konuşuyorlar, onları hiç sevmezmiş gibi davranıyorlar ve her fırsatta cezalandırıyorlardı. Binalar kasvetli ve zevksizdi. Çocukların okula gitmek istememelerine ve yaramazlık etmelerine şaşmamak gerek.

Çocuklar öğrenmeyi severler

Maria Montessori, ruhsal bakımdan özürlü çocuklara uygulanan metodların, sağlıklı çocuklar için de yararlı olacağından emin olmaya başlamıştı. Bugün normal kabul edilen birçok düşünceyi, o zaman Maria geliştirmişti. Çocukların öğrenme yeteneklerini, onların fiziksel sağlıklarına ve yeme alışkanlıklarına bağlıyordu. Çocuklara zorla bir şey öğretilmesine karşıydı. Ona göre, çocuklar, doğru malzeme ve deneyim fırsatı verilirse, zaten öğrenmek *istiyorlardı*.

Maria'nın araştırmalarına göre çocuklar, iki buçuk ile altı yaşları arasında, çok özel bir dönemden geçiyorlardı ve bu dönemde, zihinleri, öteki yaş dönemlerinden daha farklı biçimde öğrenmeye açık bulunuyordu. Maria'nm bulduğu malzemeler ve yarattığı ortam, çocukların o küçük yaşta bile bağımsız ve sağlıklı düşünebilmelerine olanak sağlıyordu.

Kurslara devam

1904'te, artık otuz dört yaşında olan Maria, krizli dönemlerini atlatmıştı. Yeniden ders veriyor, dergilere makaleler, tıp ve öğrenim konularında

"Bir keresinde, dizinin tüm objelerini hazırlayıp ama hiçbir ilgi ışığı yakmadan, bir çocuğu denemiştim; ona yavaş yavaş iki kırmızı tablet, sonra mavi tabletler göstererek, ilgisini renk farklılıkları üzerine çekmeye çalıştım. Durumu hemen anladı ve adeta öğrenme açlığı içinde, bir derste beş rengi birden öğrendi."

ABD'deki ilk Montessori Okulu'ndan Bn. George

"Ödül ve ceza, doğal olmayan ya da zorlama durumları teşvik etmek için kullanılır... Jokey, atının üstüne atlamadan önce, ona bir parça şeker verir. Arabacı, emirlerine itaat etmesi için atını kırbaçlar. Yine de, bu iki at, kırların özgür atları kadar iyi koşamazlar."

Maria Montessori

yazılar hazırlıyordu. O yıl, Maria, Roma Üniversitesi'nde öğretmenler için eğitim kurslarının başına getirildi. Öğrencilerinden biri şöyle yazmıştı: "Çok rahat ve kibar davranışları olan çekici bir öğretmendi." Sıkıcı ve cansız olmakla ünlü eğitim sistemini, öğrencileri için coşkulu bir havaya sokabilme yeteneği vardı.

Öğretmenlik stajı yapan gençler, onun sınıflarım dolduruyorlar ve bu derslerden heyecan duyuyorlardı. Çocuklara papağan gibi belleterek ders öğretmenin, onlar için de hoş bir yanı yoktu. Maria Montessori, onlara öğretmenliğin zevkli bir meslek olduğunu gösteriyordu. Roma'da dersine giren bu öğretmenlerin çoğu, daha sonraki yıllarda Çocuk Evi projelerinde, onunla birlikte çalıştılar.

Maria, artık yaşamının en önemli işine başlamak üzereydi. Başlangıç noktası, San Lorenzo'daki, *Casa dei Bambini* idi.

Solda: Bu tablo, on dokuzuncu yüzyıl okullarında, okullardaki çocukları karikatürize ediyor. Öğretmen arkasını döner dönmez, çocuklar yaramazlık etmeye başlıyor. Bu resim, çocukların birer küçük canavarlar olduğunu ve fiziksel ceza verilerek terbiye edilmesi gerektiğini anlatıyor.

Solda: On dokuzuncu yüzyılda bir İngiliz ana okulu. Burası, yoksul çocuklar için kurulmuş bir okul. Bu çocukların aileleri, öğretmene her hafta bir penni öderlerdi. Buradaki mesaj sessizlik üzerine. Maria Montessori şöyle diyordu: "Yetişkin insan, bir çocuk için hareketin ne kadar önemli olduğunu anlayamadığı için, hareketsiz kalmalarını ister."

Duyuları keşfetmek

Montessori metodunun özü, çocukların çalışmayı sevdiği ve yaşlarına, gelişmelerine uygun çalışma verilirse seve seve yapacakları inancına dayanıyordu. Bu harf kartları, Montessori ders malzemelerindendi. Yazmayı ve okumayı öğrenmeden önce çocuk, arkası yapışkan zımpara kağıdı üzerine çizilmiş harf formlarını dokunarak öğreniyor, böylelikle dokuma duygusunun yardımıyla, onları belleğine kazıyordu.

Maria'nın öğrenim malzemeleri, yönteminin özü ve öğrenme sürecinin en önemli yanıydı. "Duyuları uyaran malzemeler" çocukların, dokunma, görme, duyma ve koklama yollarıyla çeşitli deneyimlere sahip olmalarını sağlıyordu.

Bir dizi, değişik çaplarda, düz kenarlı silindir ve bu silindirlerin tam olarak uyduğu delikli bir pano vardı. Kule kurmaya yarayan tahta küplerin büyüklüğü bir santimetreden, on santimetreye kadar değişiyordu. Prizma biçiminde çubuklar, kare biçiminde yüzeyleri pütürlü tahtalar, kartonlar, çeşitli dokuma parçaları ve geometrik biçimlerin içine yerleşebileceği delikli tepsiler vardı. Bu malzemenin her seti, çocuğa başka bir kavramı, örneğin ölçme, sayma ya da hacim kavramı gibi konuları öğretiyordu. Duyuları uyaran bu malzemeleri kullanan dört yaşındaki çocuklar bile, daha önceleri yalnızca buluğ çağındakilere öğretilen, matematik ve geometri kavramlarını öğrenebiliyorlardı. Duyularını kullanarak öğrenmek, çocukların öğrenirken, zorlukları aşma yeteneğine sahip olmalarını sağlıyordu.

Çocuklar, malzemeleri kullanmayı öğrendikten sonra, deney yapmak üzere özgür bırakılıyorlardı. Zaman ayırabildiğinde Maria Montessori, sabahını ya da öğleden sonrasını Çocuk Evi'nde geçiriyor, çocukları izleyerek notlar alıyordu.

Montessori Metodu

Maria, bu çocukları incelemeden elde ettiği deneylerle, Montessori Metodu denen öğrenim yöntemini belirledi. Bu metod, çocukların doğal davranışları esas alınarak, bu davranışlar üzerine kurulmuştu. Maria, çocukların, kendilerine bir şeyler öğretmeyi bildiklerine inanıyordu. Daha sonraları, Montessori'nin yöntemini kullanmayan okullarda bile, eğitimin, öğretmenden değil de çocuktan başladığı düşüncesi, küçük çocukların eğitiminde önemli bir yer kazandı.

Daha sonraları Dr. Montessori, Çocuk Evi'ndeki incelemelerini yazdı ve çocukların nasıl davrandığı ve öğrendiği hakkında önemli bilgiler elde ettiğini açıkladı. Üç yaşındaki bir kızın, silindirleri yerleştirdiği panoyla yaptığı çalışmayı anlattı. Maria, küçük kızın, hiç bıkmadan uğraşmasını, uzun süre başka hiçbir şeyle ilgilenemeden izlemişti. Silindirleri kırk iki kez yerleştirdikten sonra durmuş ve bir düşten uyanır gibi, mutluluğunu gösterir biçimde gülümsemişti. Gözleri parlıyordu.

Maria, çocuğun aynı deneyi niçin bu kadar çok yinelediğini ve niçin kırk ikinci kez denedikten sonra, işini bitirdiğine inandığını merak etmişti. "Bu, daha önce araştırılmamış çocuk aklının derinlerine ilk kez inmek gibi bir şeydi," diyordu Maria. Bu durum, çocukların aynı deneyleri, tekrar tekrar yapma

"Çocuklar kendi yollarını bulmuş gibi görünüyorlardı; önceleri aptal bir oyuncak olarak gördükleri bu malzemelere, bir süre sonra merak duymaya ve bu ilgi sonucunda, bağımsız bireyler gibi davranmaya başlıyorlardı."

ABD'deki ilk Montessori Okulu'ndan Bn. George.

"Montessori malzemeleri, çocukların yaşamına başarılması zor bir iş gibi girmez; tersine, bir çocuğun, daha iyi bir yaşama başlamasını sağlayan kapı gibidir."

Dr. Helen Helming Alman Montessori Eğitim Koleji başkanı.

Montessori yönteminin önemli bir yeniliği de, çocukların dışarıda eğitilmesiydi. Zamanın eğitimcileri, çocukların sınıf dışında hele öğretmen de ortalarda değilse, isyankar davranacaklarına inanıyorlardı. Maria ise, çocuklara ilgi çekici ve amaçlı etkinlikler sağlanırsa, böyle davranmayacaklarını iddia ediyordu.

gereksinimi içinde olduklarını anlatıyordu ona. Belki de böylece, yeni bir deneye başlamadan önce, bir güvenlik duygusuna sahip olmak istiyorlardı.

Bugün Montessori okullarında kabul edilmiş gerçek, o günlerde yavaş yavaş ortaya çıkıyordu. Çocukların düzenli ve tertipli olmaya gereksinimleri vardı. Her çocuk, malzemelerden birini kullanıyor, sonra götürüp yerine koyuyordu. Böylece, bütün çocuklar "Ev"deki, her türlü malzemenin doğru yerde olduğunu biliyorlardı. Bu ayrıca, çocukların kullanılan malzemeye ve öteki çocukların kullanım haklarına saygı göstermelerini de sağlıyordu.

Seçme özgürlüğü

Maria, bir gün Candida'nm ona anlattıklarından önemli bir ders aldı. Candida, bir sabah işe gecikmişti ve çocuklar, ondan önce odaya dolmuşlardı. Duyuları uyaran malzemenin bulunduğu dolap açık kalmıştı ve çocuklar, onları çıkartıp oynamaya başlamışlardı bile.

Candida öfkelenmişti. "Çocuklar hırsız gibi davrandılar, cezalandırılmaları gerekir," diyordu. Maria aynı düşüncede değildi. Ona göre çocuklar, çalışma isteği gösteriyorlar ve ne yapacaklarını biliyorlardı. Başlamak için bir yetişkine gereksinimleri yoktu ve büyük olasılıkla, hangi malzemelerle oynayacaklarına seçerek karar vermişlerdi. Onları cezalandırmak yerine ödüllendirmek gerekirdi.

Bu olayla ilgili daha sonra başka gözlemler yaptı. Maria, sağladığı bu kadar araç gereç içinden bazılarının daha çok sevildiğini, ötekilerinse pek ilgi görmediğini anlamıştı. Bu durum belki de, çocukların ilgi göstermedikleri malzemeyi kullanmayı iyi bilmemelerinden kaynaklanıyordu. Onları nasıl kullanacaklarını anlatmaya çalıştı. Ama,

"Kitabınızı okumanın ne büyük bir zevk olduğunu anlatamam. Her zaman, çocuklara, sizin davrandığınız gibi davranmanın doğru olduğunu ve kendi kendilerine bazı şeyleri çözmeleri için fırsat tanımak gerektiğini hissettim. Bu tür yeni bir okul kurmanın doğru olduğunu söylediğim için, herkes bana deli dedi. Ve şimdi haklı olduğuma inanıyorum."

Maria'ya, 1909 yılında, bir Çinli öğretmen tarafından yazılmış mektuptan

Maria Montessori, küçük çocuklara uyduruk işler değil, ciddi görevler verilmesi gerektiğine inanıyordu. Başka bir inanışına göre, çocuklara çevrelerinden sorumlu olma bilincini vermek gerekiyordu. Montessori okullarında, yemek hazırlamak gibi gündelik işler, bitki ekmek, ot toplamak, bahçe sulamak gibi çalışmalar çocuklara bırakılırdı.

aynı malzeme yine, kenarda tozlanarak kalakaldı. Bu ona, çocukların yapmak istedikleri şeyleri kendilerinin seçtiğini ve öğretmenin buna karışmaması gerektiğini öğretti.

Çocuklar çalışmak istiyorlar

Böylece Maria, yavaş yavaş çocukların hangi koşullarda öğrendiklerini belirledi. Bir çocuğun aklından geçenleri öğrenmek, özellikle çocuk beklenmeyen bir şey yaptığı zamanlarda incelemek, ona büyük zevk veriyordu. Onun ilgisini çeken önemli bir şey de, Ev'de, birçok oyuncak olmasına rağmen, çocukların duyuları uyaran malzemelerle oynamayı yeğlemeleriydi. Çocuklar çalışmayı, oynamaya tercih ediyorlardı. Öğrenmek istiyorlardı ama kendi seçtikleri biçimde. Maria, "Yetişkinler de, gün boyunca satranç ya da kağıt oynamak zorunda kalsalar, aynı şekilde düşünürler," diyordu.

Maria, *Çocuk Evi*'nde şunu anladı: Çocukları mutlu etmek için onları zorlamamak, azarlayıp ceza vermemek gerekir. O soluk yüzlü, az beslenmiş suratlı çocuklar, henüz doktor bakımı görmedikleri halde, sağlıklı ve canlı bir ifadeye kavuşmuşlardı. İlk günlerdeki küskün ve ağlamaklı çocuklar, artık mutlu, dost, temiz, düzenli ve işleriyle ilgili bireyler olmuşlardı.

Çocuklar hazır oldukça, onlara yeni etkinlikler veriliyordu. Yemeklerini hazırlamaları ve dağıtmaları isteniyordu. Çiçekleri ve bitkileri suluyorlardı. Odadaki kırılacak nesneleri özenle koruyorlardı. Evcil hayvanlara bakmayı öğrenmişlerdi.

Daha başka Çocuk Evleri

İlk *Ev* o kadar başarılı oldu ki, Maria, birkaç ay içinde, San Lorenzo'da bir apartmanda, istek üzerine ikinci Ev'i açmaya karar verdi.

Bu arada, Roma'nın başka semtlerindeki varlıklı aileler de çocukları için bir *Ev* kurmasını istiyor ve

ücretini ödeyeceklerini söylüyorlardı. Çocuk Evi'ne önemli konuklar geliyordu. Bu konuda, gazetelerde ve dergilerde makaleler çıkıyordu. 1908'de, Milano'da üçüncü Ev ve 1909'da yine Roma'da dördüncü Ev açıldı.

1909'da, Maria'nın çalışması artık, bir doktorun eğitim konusundaki deneyleri olmaktan çıkmış, bir akım haline gelmişti.

Onu destekleyenler arasında İtalyan soylusu Baron Leopoldo Franchetti ve karısı da vardı. Geniş toprakları olan bu aile, o topraklar üzerinde yaşayan insanların yaşam düzeylerini yükseltmeye çalışmışlardı. Orada, iyi okullar açılmasını isteyen bu aile, Çocuk Evi'ni ziyarete gelmişlerdi. Maria, Franchettilerle dost oldular. 1909 yılında, onların Apenin Dağlarında, Citta di Castello'daki villalarında yazı geçirmeye davet edildi.

Maria'nın ilk kitabı

Maria, oradayken hemen hemen yüz kadar öğrenciye ve ilgilenen başka insanlara bir dizi konferans verdi. Montessori Metod'unun ilk kursuydu bu. Tamamlandığı zaman, Barones Franchetti, Maria'nın oturup bu anlattıklarını yazmasını istedi. Bu kitap 1910 yılında İtalya'da basıldı ve *Montessori Metodu* (The Montessori Method) adıyla yirmi dile çevrildi. Daha sonraları Maria, bu kitabın daha modern versiyonunu da yazdı ama Montessori Metodu adlı kitabı, onun, küçük çocukların eğitimiyle ilgili tüm düşüncelerini içermektedir.

Kitapta, Çocuk Evleri'nde yakından inceleme yaparak çocukların isteklerini ve gereksinimlerini nasıl anladığını yazar. Çocuklar, o küçük kız örneğinde olduğu gibi, aynı şeyi tekrar tekrar yapmaktan hoşlanırlar. Açık dolaptaki malzemeyi alan çocuklar gibi seçme özgürlüğü olmasını isterler. Günün sonunda her şeyi yerine yerleştirerek, düzenli olmayı sevdiklerini belirtirler. Çocuklar, ödüllerden ve cezalardan bir şey öğrenmemişlerdir. Onlarda, temiz ve iyi davranmayı yeğleyen onurlu bir yan vardır.

"Eğitim, insanoğlunun kendiliğinden geliştirdiği bir doğal süreçtir ve sözler dinleyerek değil, deneyimler kazanarak elde edilir."

Dr. Maria Montessori

"Montessori çocuğun çevresinde, gerçek ve mantıklı bir dünya yaratmaya çalışıyor. Çocuk bu dünyada yetişkinlerden bağımsız olarak davranacak, çalışacaktır. Gerçek etkinlikleri, gerçek sorumluluklarla izleyecektir. Kısacası, çocuk, bu dünyadaki yerini, büyükler kadar gerçek ve ciddi olarak sürdürecektir."

Profesör K. Gerhards
"Montessori Eğitimini Değerlendirme", 1928
(An Assessment of Montessori Teaching)

Uyduruk öyküler mi?

Maria'nın "buluşlarının" bir kısmı, çocuklarla ilgili bilinenlerin tam tersini ortaya koymuştu. Maria, Çocuk Evi'ndeki çocukların, yapay ve gereksiz yiyecek olarak gördükleri tatlı yiyecekleri istemediklerini söylemişti.

Doğal olarak, bu "buluşa" karşı bir tepki gelmişti. Herkes çocukların tatlı sevdiğini ve verildikçe yediklerini bilirdi. Çocukların düzen sevdikleri konusu da saçmaydı. Herkes çocukların çevreyi dağıtmaya bayıldıklarına ve sıkılıp hiçbir şeyi düzeltmediklerine inanıyordu. Maria'nın çocuk eğitimine yaklaşımı birçok eleştiri çekti. Ama gerçek şu ki, Maria, bunları hayal etmemişti. Bu sonuçlar, çocukları uzun süre incelemesi ve onların davranışları konusunda kendi kendine sorular sormasıyla ortaya çıkmıştı. Kimi zaman gözlerine inanamamış ve gözlemlerini kesinleştirebilmek için, aynı deneyleri tekrar tekrar yapmıştı.

Montessori Metodu, belirlenen hareketin hassas olarak uygulanmasını talep eder. Londra'daki Montessori Okulu'ndaki çocuklar, yere tebeşirle çizilmiş çizgiyi dikkatle izliyorlar. Montessori'yi eleştiren bazı kişiler, bu tür etkinliklerin, çok daraltılmış amaçları olduğunu söylediler. Maria ise, bunların "hareket dilindeki" önemli egzersizler olduğunu iddia etti.

Tatlıyı reddetme konusunu ele alalım: "Bu durum bana öyle garip geldi ki, aynı şeyi yeniden denemeye karar verdim, çünkü herkes çocukların tatlı sevdiğini düşünür. Defalarca okula tatlı yiyecekler götürdüm ama çocuklar onları ya istemediler ya da alıp önlüklerinin cebine koydular."

"Onların yoksul olduklarını düşünerek, bu tatlıları belki evlerine götürmek istiyorlar, dedim kendi kendime ve onlara, "Bu tatlılar sizin için, bakın burada eve götürmek için de var," dedim. "Tatlıları aldılar ama yemediler, ceplerine koydular."

Maria, bu davranışa yanıt bulamamıştı. Yalnızca, tatlı yiyeceklerin, çocukların aklını oyundan alacağını düşünerek yemediklerini varsaydı. Bu anlattıklarına inanmayanları, Çocuk Evi'ne götürerek, onların gözleri önünde aynı deneyi yapıyordu.

Sessizlik aşkı

Maria'nın bir başka buluşu insanların kanıt istemesine neden oldu. Maria, çocukların sessizliği sevdiğini iddia ediyordu. Onu eleştirenler buna inanamıyorlardı! Bir çocuk bahçesinin yanından geçmek, çocukların gürültüyü sevdiklerini açıkça gösteriyordu. Ama Maria'nın bu konuyla da ilgili öyküsü ve kanıtı vardı.

Bir gün, Çocuk Evi'ne, uyuyan dört aylık bir bebek getirmişti. Bebeğin ne kadar sessiz olduğunu çocuklara göstermiş ve onlarla şakalaşarak bu kadar sessiz duramayacaklarını söylemişti. Ama çocuklar bunu başarabileceklerini söylediler ve odada tam anlamıyla bir sessizlik oldu. Her çocuk, soluğunu bile tutmaya çalışarak oturuyordu. Hepsinin yüzü, düşünen, ciddi bir insanın yüz ifadesini almıştı.

Maria'ya göre çocuklar, sessiz durmaları istendiği için değil, sessizlikten *hoşlandıkları* için öyle durmuşlardı.

Bu deneyim, Maria'yı, "Sessizlik Oyunu" adını verdiği bir oyuna yöneltti. Çocuklar oynarken,

"Bütün bunların bir hayal olmadığına kendimi inandırmak zaman aldı. Böyle bir gerçeği ortaya koyan her yeni deneyimde, "Henüz inanamıyorum. Bir sonraki sefer inanacağım," dedim kendi kendime.

Maria Montessori
"Çocukluğun Sırrı" (The Secrets of Childhood)

öğretmen üzerinde "Sessizlik" yazan bir kağıdı tahtaya asıyordu ve oyun başlıyordu.

"Çocuklar, kağıdı hemen fark ediyorlar ve ellerindeki nesneleri, kalem, harfler, çubuklar, sayma aleti, ayıları her şeyi bir yana bırakıp sessiz oturuyorlardı. Kısa sürede, bütün küçük eller çalışmayı bırakıyor, küçük bedenler hareketsiz kalıyordu. Sessizlik, yağmur sonrası havuzun üstüne yayılan dinginlik gibi odaya yayılıyordu."

O zaman öğretmen perdeleri çekiyor, sessizce kapıya doğru gidiyordu. Kapıyı açık bırakarak dışarıya süzülüyordu.

"Bir süre hiçbir şey olmuyor...yalnızca sessizliğin sesi - sandalye ayağının gıcırtısı, saatin tiktakları, uzaktaki trenin düdüğü, bahçedeki kuşların cıvıltısı, uzak bir koridorda çarpan kapının sesi, uzaklardan gelen müzik sesi gibi sesler duyuluyor. Sonra çocuklardan biri ayağa kalkıyor. Yavaşça ve büyük bir dikkatle küçük sandalyesini kaldırıp ses çıkarmadan yere koyuyor. Sonra küçük masalar arasında bir tur atıyor ve açık kapıdan sessizce çıkıp gidiyor. Sonra bir başka çocuk aynı şeyi yapıyor...Sonra bir başkası, bir başkası. Böylece, teker teker ayağa kalkıp gidiyorlar."

Esrar

Maria, bu Sessizlik Oyunu'nu başkalarına göstermeye bayılıyordu. İnsanlar daha sonra, şu soruları soruyorlardı: Çocuklar niçin teker teker odayı terk ediyorlar ve hangi çocuk, ne zaman çıkacağını nasıl biliyor? Yanıt şuydu: Öğretmen odanın dışına çıkınca, çocukların adlarını alçak sesle, sırayla söylüyordu.

Maria için, bu oyundan öte bir şeydi. Çocukların sessizliği sevdiklerini ve korumak için çaba gösterdiklerini anlatıyordu. Ona göre, çocuk daha doğmadan, anne karnında sessizlikle başbaşa olduğu için, gürültü ve kargaşa içindeki dünyaya gelmeden önce, zaten sessizliğe alışkındı.

Montessori Metod'unu eleştiren kişilerden bazıları, daha sonraları, Sessizlik Oyunu'nun, öğretmen tarafından çocuklara öğretilen bir oyun olduğunu iddia etmişlerdi. Gerçekten de, bu oyun bir tür "eğlence" amacıyla hazırlanan bir oyun gibi görünüyordu. Ama Maria'nın deneyimlerine göre, okullarındaki çocukların davranışları, onu Sessizlik Oyunu'nu oynamaya yöneltmişti. Çocuk, kendi isteğini gösteriyordu.

Maria'nın eğitiminin özü, her çocuğa barışçı, sakin ve kendi düzenlemelerini yapmayı başaran kişiler olabilmeleri için fırsat vermeye dayanıyordu. Kendi yapısı, her zaman insanları kendine çeken bir sükunet ve kontrol yeteneği içeriyordu. Öğrencileri, Çocuk Evleri'nde, kendi huzurlu dünyalarını, Montessori Metodu yoluyla bulmaya çalışıyorlardı. Maria'nın amacı, her çocuğa kendi kendine yetebilmeyi öğretmek, böylelikle gelecek için, barışsever ve sakin bir nesil elde etmekti.

Montessori Metod'unda, kendisinin görüp denemediği hiçbir şey yer almıyordu. Tatlı sevmeyen ve sessizliği seven çocuklar konusu da, denediği bir şey ve onun için gerçeğin yansımasıydı.

"Sessizliği dinlemek" bir başka Montessori çalışmasıydı. Maria, "Sessizlik, çoğu kez bize, daha önce varlığını hissetmediğimiz iç dünyamızı getirir," diyordu. Ama geleneksel öğretmenler gibi, sessizliği sopayla sağlamak yerine, onu bir oyun haline getirmişti ve böylelikle çocuklara sessiz dünyayı tanıma olanağı veriyordu.

Kedi mindere oturdu

Birçok kişi, okumayı ve yazmayı öğrenmenin, çocuğun eğitiminde en önemli yeri tuttuğunu söyler. Maria, Çocuk Evleri'ne başlarken, asıl amacı, çocukların kendi kendilerini "keşfetmelerini" ve onlara bazı beceriler öğreterek, çevrelerindeki dünyayı tanımalarını sağlamaktı. Ama çocuklarını ona getiren annelerin, çocuklarına okuma ve yazma öğretilmesini *beklediklerini* gördü. O zaman bu sorunu çözmek için bir yöntem bulmaya çalıştı.

O devirlerde, okullarda okumayı ve yazmayı öğrenmek çok ciddi bir işti. Çocuklar, kitaplardan ya da afişlerden cümleleri ezberlerlerdi. Daha sonra öğretmenin önünde tekrarlarken, bir sözcüğü yanlış söyledikleri ya da durakladıkları için, genellikle dizlerine bir cetvel darbesi yerlerdi. Hiç durmadan, "Kedi mindere oturdu" gibi cümleleri yinelerlerdi.

"Çocuğun gelişmesi için gerekli olan ilk şey dikkat yoğunluğudur. Bir şeye nasıl yoğunlaşacaklarını bulmaları gerekir, bunun için de yoğunlaşabilecekleri şeyler gerekir."

Maria Montessori
"Montessori Metodu"

"Sonuçlar herkesi şaşırtmıştı, çünkü çocuklar, onlarda bulunduğunu sanmadığımız iş sevgisini açıkça ortaya koymuşlardı."

Maria Montessori
"Dr. Montessori'nin Kendi El Kitabı" (Dr. Montessori's Own Handbook)

Genellikle, tahta üzerine tebeşirle daha sonraları "defterlerine" harfleri yazarlar ve sayfalar dolusu harf çalışması yaparlardı. Uzun yıllar süren bu tatsız çalışmalar sonucunda bazı çocukların okumayı ve yazmayı öğrenmemelerine şaşmamak gerek. Onlara kimse, okumanın ve yazmanın eğlenceli bir şey olduğunu anlatmıyordu ki!

"Yazma patlaması"

Maria Montessori, deneyimlerine dayanarak, çocukların isterlerse yazmayı ve okumayı kolaylıkla öğrenebileceklerine inanıyordu. Ama tüm öteki öğretiler gibi, bu da eğlendirici olmalıydı.

Maria Montessori, çocukların "hassas dönemlerinde", bazı özel becerileri öğrenmeye karşı hassas davrandıklarına inanıyordu. Bu dönemlerden biri olan dört yaş döneminde, doğru yaklaşımla, çocukların sayıları öğrenebileceklerini söylemişti. Dört yaşındaki bu çocuğun, sayıları öğrenmekten çok zevk aldığı belli oluyor.

Maria, bir kez daha, geleneksel kuralları altüst etti. Önce okuma öğretilirdi. Maria ise, yazma öğretmekle başladı.

Çocukların, "duyuları uyaran malzemelerle" çalışmalarını izlerken, sert ve yumuşak yüzeylere karşı ne kadar duyarlı olduklarını görmüştü. Aynı metodu, alfabenin harflerini öğretmek için de kullandı. Zımpara kağıdından harfler kesti ve onları karton üzerine yapıştırdı. Daha sonra, çocukların bu biçimler üzerinde parmaklarını gezdirmelerini istedi. Böylelikle çocuklar, harfleri, biçimini, kıvrımlarını, düz kenarlarını, duyularına gerçek bir şey olarak yerleşene kadar hissettiler. Çocuklar, harfin fiziksel varlığını anladıktan sonra, daha kolay ve hızlı yazmaya alışacaklardı. Nesnelerin yüzeyindeki dokular, çocukların anlamalarını kolaylaştırıyor ve çevrelerindeki dünyaya karşı artan bir duyarlılıkla yaklaşmalarına yol açıyordu.

Zihinleri, okuma ve yazmanın ötesinde, duyular dünyasına açılıyordu.

Bu metod büyük başarı elde etti. Çocuklar, harflerin şekillerini öğrendikten sonra yazmaya geçtiler. Maria'nın daha sonra yazdığı gibi, büyük bir "yazma patlaması" olmuştu. "Her yere yazıyorlardı- kapılara, duvarlara, hatta evlerinde ekmeklerin üstüne."

Okuma

Çocuklar yazmayı öğrendikten sonra, sıra okumaya gelmişti. Başlangıçta Maria, bir hata yaptı. Çocuklar yazdıkları harfleri okumayı becerince, kitapları okuyabileceklerini sandı. Ama dağıttığı kitaplara çocuklar hiç ilgi göstermedi.

Tersine, sınıfta buldukları her şeyi, örneğin, tahtadaki mesajları okumaya çahştılar. Maria, "O günlerde, çocukların aileleri gezmeye çıktıkları zaman, çocuklarının sokakta durup çeşitli işaretleri okumaya çalıştıklarını ve onları çekiştirmek zorunda kaldıklarını söylüyorlardı," diye anlatıyordu.

Haftalar sonra, çocuklarda kitaplara karşı merak

"Geometrik biçimleri, örneğin, silindirleri alıyorlar ve tahta şekillerin kenarlarını parmaklarıyla inceliyorlardı; küçük çocuklar bağlama ve ilikleme çerçevelerine ilgi gösteriyorlardı; birini bırakıp ötekini alıyorlar ve hiç sıkılmadan uğraşıp duruyorlardı. Sınıfta hummalı bir çalışma ortamı başlamıştı."

Bayan Dufrense
İngiltere'deki ilk Montessori öğretmenlerinden

Çocuklara sayıları öğretmek için yararlanılan boncuklar artık hemen her okulda kullanılıyor. Ama Maria Montessori, bu yöntemin öncüsüydü.

Karşıda: Çağdaş Montessori malzemelerinden örnekler. Maria, başından beri, bu malzemelerin parlak, iyi kalitede ve çocukların tutabilmelerine ve kullanabilmelerine uygun şekilde yapılmış olmasını ısrarla istemişti. Bugün Montessori okullarında Maria'nın "Çocuk Evleri'nde", deneme yanılma yöntemiyle geliştirdiği malzemeler kullanılmaktadır.

uyanmaya başladı. Maria, daha sonraları, kitaplara karşı ilginin nasıl doğduğunu anlattı:

"Bir çocuk okula coşkuyla geldi ve avucundaki buruşmuş kağıdı gösterdi...

"Bu kağıtta ne var biliyor musunuz?"

"O yalnızca buruşuk bir kağıt parçası."

"Hayır, kağıtta bir öykü var," diye anlatıyordu Maria.

"Çocuk, kağıdı bir çöp kümesinin üstünde bulmuştu. Öyküyü okumaya başladı. O zaman kitapların önemini anladılar ve ondan sonra kitapları kapıştılar."

Çocuklara uygun malzemeler

Zımpara kağıdından yapılmış, sonra bir panoya yapıştırılmış harfler, Montessori Metodu'nun, yazma ve okuma konusundaki temel malzemesini oluşturuyordu. Bugün hâlâ Montessori okullarında kullanılmaktadır. Bu arada Maria, aritmetik ve öteki konularda öğrenim malzemeleri bulmanın yollarını arıyordu.

Yeni malzemeler oluşturmak uzun zaman alıyordu. Yalnızca bir fikir sahibi olup, sonra malzemeyi gerçekleştirecek birini bulma konusu değildi bu. Maria, denemeyi düşündüğü malzemeyi Ev'e götürüyor, çocuklarla deniyordu. Kimi zaman, kitap konusunda olduğu gibi, bir çalışmaya zamanından erken başladığını farkediyordu. Kimi zaman malzeme, çocukların kullanmaları için pek uygun olmuyordu. Montessori Metod'u için gerekli olan malzeme, çocuklar için en uygun biçimi bulunana değin, tekrar tekrar deneniyordu.

Malzemeler, geometrik biçimlerde parlak renkliydiler ve çocuk ellerine uygun yapılmışlardı. Defalarca kullanımdan sonra bile, blokların, zillerin, boncukların, silindirlerin ve çubukların bozulmaması için kalitesinin mükemmel olması gerekiyordu. Çocukları, aldıkları malzemeyi keşfetmekte serbest bırakıyorlardı. Örneğin, beyaz ve siyah çizgili tahtalar üzerindeki çanlar, çocuk ile öğretmen tarafından,

1919'da, Maria, İngiltere'ye giderek, orada ilk eğitim kurslarını verdi. Bütün dünyada olduğu gibi, orada da coşkuyla karşılandı. Dört yıl sonra, Durham Üniversitesi, onu onur doktorasına layık gördü. Bu resimde, törende giydiği cüppeyle görünüyor.

sesler arasındaki farklılıkları anlamak amacıyla kullanılıyordu. Bir dizi çan, notanın adıyla anılırken, ötekisi boş bırakılıyordu. Aynı iki sesi duyan çocuk, ikisini birleştirebiliyordu. Doğru sonuçlara varabilmek için gösterilen ilgi ve sabırlı çalışma, çocuğun başarı duygusunu tatmasına neden oluyordu.

Sevilmek

Yeni Çocuk Evleri kurmak, oraları yönetecek, Montessori Metodu bilen yeni kişiler bulmak demekti. Maria, bu kadar zamanı nereden bulacaktı?

Sonunda önemli bir karara vardı. Hâlâ, Roma Üniversitesi'nde ve Kadınlar Koleji'nde öğretmenlik yapıyordu. Hâlâ özel muayenehanesi vardı. Tüm bu görevlerini bırakarak, kendi metodu ve hareketi üzerine yoğunlaşmaya karar verdi.

Bunu yapabilmek için yürekli olmak gerekiyordu. Geçinebilecek kadar kazanmak zorundaydı. Üniversite hocalığı ve muayenehane, ona iyi bir yaşam sağlıyordu. Bunlardan vazgeçtiği zaman, metoduyla ilgili vereceği konferanslar, yazacağı kitaplar ve kuracağı Çocuk Evleri, onu geçindirecek parayı sağlayacak mıydı?

Bilinmeyene doğru

Maria, riski göğüslemeye karar verdi. Artık çocuk eğitiminden başka konulara zaman ayırmak istemiyordu. Birkaç yıl sonra, maddi açıdan sorun yaşadıysa da, Montessori Metodu, yaşımının sonuna dek, ona belli bir gelir getirdi.

Önceleri, çalışmalarını desteklemek amacıyla Montessori Cemiyet'ini kurmuş olan İtalya'daki bir grup varlıklı insan, ona yardım etti. Maria'nın eğitim kurslarından mezun olan kursiyerler, Avrupa'ya, daha sonra İngiltere'ye ve Amerika Birleşik Devletleri'ne dağıldılar. Bir süre sonra, bu ülkelerde de Montessori Okulları kurulmuştu. İlk Ev'in açılışından dört yıl sonra, 1911 yılında, Montessori Metodu, İtalya'da ve İsviçre'deki okullarda resmi eğitim sistemi olarak kabul edilmişti. Montessori okullarının, Hindistan'da, Çin'de, Meksika'da, Kore'de, Arjantin'de ve Hawaii'de kurulması tasarlanıyordu. Rus Çarı bile, St. Petersburg'daki sarayında kendi beş çocuğu ve saray erkanının çocuklarının yetiştirilmesi için bir Montessori Okulu açtırmıştı.

Haberler yayılıyor

Yirminci yüz yılın başlarında, ne radyo ne de televizyon vardı. Bu yüzden haberler ağır yayılırdı.

Bundan dolayı, Maria Montessori'nin Çocuk Evlerinin bu kadar hızla yayılması şaşırtıcıdır. 1911'de, yani Maria'nın ilk Çocuk Evi'ni açmasından yalnızca üç yıl sonra, Amerika'nın en önemli dergilerinden biri olan McClure's, onun çalışmalarını duymuş ve bir muhabirin bu konuda yazı hazırlamasını istemişti. Maria Montessori ve Çocuk Evi'nin fotoğraflarının yer aldığı, on dokuz sayfalık haber, Mayıs 1911 tarihli dergide çıktı. Editör, eğitim üzerine bu kadar uzun yazı koymanın doğru olup olmadığından emin değildi. Okurlar, genellikle bu tür haberlerle fazla ilgilenmiyorlardı. Haber çıktıktan sonra şaşkına döndü, çünkü matbaaya koşup daha fazla kopya istemesi gerekmişti. Bürosu çuvallarla gelen mektuplarla dolmuştu.

Amerikalı okuyucular Montessori Metodu'yla ilgili daha fazla bilgi istiyorlardı. Maria'nın eğitim kurslarına katılmak isteyenler vardı. Kimileri, onun düşüncelerini, okullarında nasıl uygulayabileceklerini soruyorlardı. 1911 yılının sonunda, ilk Montessori Okulu, New York'ta açıldı. Yöneticisi, Roma'da, Maria'dan eğitim görmüş bir Amerikalıydı. Böylece, Amerika'daki birçok okulun ilki açılmış oldu.

1913'te, Amerika'da yüzün üstünde Montessori Okulu vardı. Daha doğrusu, Montessori Metodu'nu izlediğini söyleyen okullar vardı. Bunların tümü, Maria'nın Roma'daki kurslarına katılmış kişiler değildi. Maria, yalnızca ondan eğitim görmüş kişilerin, bu metodu hakkıyla öğretebileceklerine inanıyordu. Mutlaka, onun kitabını alelacele

"Eğer ana babalar, Dr. Montessori'nin, çocuk yaşamının değeri ve çocuğun geliştirilmesi konusunda bir şeyler öğrenip, bunu kullanırlarsa, büyük İtalyan eğitimcisi başarılı olmuş demektir."

Harvard Üniversitesinden Profesör Henry W. Holmes, 1912

Değişik çaplardaki ve değişik uzunluklardaki silindirler, Maria'nın, iki buçuk, üç yaşlarındaki çocuklar için tasarladığı bir oyuncaktı.Her silindirin, blok içinde tek doğru yeri vardı. Maria, bunu başaran çocukların, aynı deneyi, kırk kereye kadar yaptıklarını saptamıştı.

okumuş ya da ondan söz edildiğini duymuş ve Montessori okulları kurmuş kimseler vardı. Bu okulların çoğunun Çocuk Evi'yle pek benzerliği yoktu. Maria'nm çalışmalarından esinlendikleri belliydi ama onun dikkatli araştırmalarını gözardı etmişlerdi.

Bu durum Maria'yı, haklı olarak kızdırıyordu. Bu kötü yönetilen okullar, onun okullarının kötü şöhret kazanmasına neden oluyordu. Bir eleştirmen, bu tür bir okulu ziyaret ettikten sonra şöyle yazmıştı: "Buradaki çocuklar çok nazlı büyütülüyorlar ve her istediklerini yapmaya o kadar alışıyorlar ki, kendilerini fazla önemsemeye başlıyorlar." Bu durum, Montessori Okullarında yapılması istenen şeyden çok farklıydı. Maria, hiçbir zaman, sınıfta, çocukların tamamen kendi istedikleri gibi hareket etmelerine izin vermezdi. Hatta bazıları, çocuklara az özgürlük verdiği için onu eleştiriyorlardı. Amerika Birleşik Devletleri'nde herkes - özel okul sahipleri, gazete ve dergi editörleri, kitap yayımcıları, oyuncakçılar, hatta film yapımcıları, Montessori adını kullanmaya başladılar. Maria, 1913 yılında, New York'a yolculuk yaparak, isminin haklarını yalnız kendisinde muhafaza etmek istedi.

A.B.D.'de başarı

Maria, artık kırk üç yaşındaydı. Eski "güzel bilim kadını" değildi. Kilo almıştı ve saçları gümüş rengi olmaya başlamıştı. Ama zekası, her zamanki gibi pırılpırıldı. New York'taki yoğun gazete röportajlarını ve resim çekme olaylarını, ömrü boyunca bunlara alışkınmış gibi sakin bir şekilde karşıladı.

Ardından, yorucu bir tura çıktı. New York'ta, Washington'da, Boston'da, Pittsburgh'da ve Chicago'da konuştu...O yıllarda, ünlü kişilerin verdiği konferanslar iyi para getirirdi. Bugün televizyondaki ünlü kişilerle yapılan konuşmalar, kalabalıklar tarafından nasıl izleniyorsa, o zamanlarda da, bu konferanslar sırasında binalar dolup taşardı. Maria'nın turu büyük bir başarıydı.

Üstte: Çocukların elleriyle çalışmaları, Montessori Okullarının getirdiği bir özelliktir.

Solda: Montessori hareketi dünyaca tanınmıştı ve Maria'nın Metodu, özel ve devlet okullarında, belli amaçlar için kurulmuş okullarda, köy odalarında, kalabalık kentlerden uzak köylere kadar her yerde kullanılıyordu.

"Metodumun kolay ve basit biçimlerde uygulanması için kimseyi vekil tayin etmedim - ve etmeye de niyetim yok, çünkü onu oluşturabilmek için büyük zorluklar yaşadım.

Maria Montessori Çalışmalarıyla ilgili bir kitap hakkında konuşurken, 1914.

"Dr. Montessori'nin o zamanki davranışı, pek hoş karşılanmamıştı ama ileri görüşlü olan bu hanım, kendisi tarafından eğitilmiş birçok öğrenci yetiştirdi."

Maria Montessori ve C.A. Claremont, 1957.

Koşullar, değişik yerlerde farklılık gösteriyordu, ama Maria'nın düşünceleri ve özel aletleri bu hareketin temelinde duruyordu.

Ama Maria, Amerika Birleşik Devletleri'nde birçok kişinin onun adı sayesinde para kazandığından kuşkulanıyordu. Birkaç yıl sonra, bunun ne kadar doğru olduğunu görecekti.

1917'de Maria, Amerika Birleşik Devletleri'ne ikinci gezisini yaptı ve San Francisco'daki Dünya Sergisi'ne katıldı. Serginin ana salonunda, bir Çocuk Evi kurulmasını istedi. Duvarları camdan olan bu evin içinde uygulanan Montessori Metodu'nu, herkes kolayca izleyebilecekti. Sergiyi gezenler, gördüklerinden çok etkilendiler. Ayrıca bu konuyla ilgili bilgiler hızla yayıldı.

Hoşça kal Amerika

Maria'nın adını duyurması açısından, ikinci ziyareti de, birincisi kadar başarılı olmuştu. Ünü bütün dünyaya yayılmıştı - o artık İtalya'nın en tanınmış kişisiydi. Yine de, tek başına tüm sorunları halletmek zorunda kalan bir insandı. İtalya'da çok yoğun bir programı vardı, ama bu işleri başkalarına bırakamıyordu, kendi eğittiği kişilere bile. Avrupa'dan Amerika'ya deniz yoluyla gitmek, altı-yedi gününü alıyordu ve Birinci Dünya Savaşı sürdüğü için, Alman denizaltılarına hedef olma tehlikesi vardı. Maria'nın, Amerikan Montessori hareketini, Roma'dan izleyebilmesi de olanaksızdı. Oraya gidip çalışsa, bu kez İtalya'daki işleri aksayacaktı. ABD'de, bu işi iç rahatlığıyla teslim edebileceği birini bulamamıştı.

Sonuç olarak hareket, Amerika'da aksadı. Başka eğitim sistemleri moda olmaya başladı ve oyuncak fabrikaları,Maria'nın adını izinsiz kullanarak oyuncaklar imal etmeye başladılar. Maria'nın metodunu kullanmak isteyen öğretmenler ve eğitmenler, Roma'ya gidip kurs görecek paraları olmadığı için, Amerika'daki Uluslararası Montessori Derneği'ni (A.M.I) kurdular. Bu dernek daha sonra yasal bir okula dönüştü. Maria, bir daha Amerika'ya gidemedi ve ancak onun ölümünden sonra, Montessori Metodu gerçekten önem kazandı.

"Hazırlanan ortam"

Sürekli artan Çocuk Evleri'nin başarısı üzerine Maria, 1924'te *El Kitabını (Handbook)* yayımladı. El Kitabı'nda anlatılanlar, bugün küçük çocuklar için kurulmuş birçok Montessori Okulu'nda ve öteki okullarda görülebilir. 1914'te, bu düşünceler yeni ve coşku vericiydi.

Maria Montessori, şöyle yazıyordu: "Çocuk Evi, gerçek bir ev gibi olmalıdır; yani çocukların egemen olacakları odalar ve bir bahçe. Bahçenin üstü kapalı olursa daha da iyi olur, çünkü çocuklar orada oynayabilirler, hatta uyuyabilirler. Masalarını, sandalyelerini bahçeye çıkarıp yemek yiyebilirler. Böylece, tamamıyla açık havada yaşayabilirler ama aynı zamanda yağmur ve güneşten korunabilirler."

Maria'ya göre, eşyalar, çocukların taşıyabilecekleri kadar hafif olmalı ve parlak renklere boyanmalıdır. Tahta sandalyelerin yanında, küçük koltuklar ve sedirler olmalıdır.

Ana odanın önemli eşyalarından biri de, eğitim malzemelerinin konacağı alçak, uzun bir dolaptır. Bu şekilde yapılmalıdır ki, en küçük çocuk bile istediğini alabilmek için uzanabilsin. Bu düşünce, ilkin, San Lorenzo'daki *Ev'de* kullanılan ve Candida Nuccitelli işe geciktiği zaman, çocuklar tarafından yağmalanan yüksek dolap yüzünden ortaya çıkmıştı. Bu durum Maria'ya, çocukların güvenliği için, dolabın alçak olması gerektiğini anlatmıştı.

İdeal odada, çocukların erişebileceği boyda karatahtalar duvarlara asılmalı ve süslenmeliydi. Yerde, çocukların üzerinde oturabilecekleri halılar olmalıydı.

Ama Montessori Metodu, yalnızca eğitim için gerekli malzemeyi sağlamak ya da odayı uygun döşemek değildi.

Maria Montessori, olanlarla yakından

Maria, 1915'te, San Francisco'da, Uluslararası Panama-Pasifik Sergisi'nde konuşuyor. Birkaç dili akıcı biçimde konuştuğu halde, topluma hitap ederken hep İtalyanca konuşurdu. Bu bile, onun zarafetini ve halkı yönlendirme gücünü eksiltmezdi.

Bir Montessori sınıfında, her şey çocuğun ölçülerine göre ayarlanmıştır. Yetişemeyecekleri hiçbir şey olmamalıdır. Çocuklar, eğitim malzemelerine rahatça ulaşabilmeli, istedikleri zaman birini bırakıp, ötekini alabilmelidirler. Maria, ilk Çocuk Evi'nde, çalışırken, çocukların malzemeleri öğretmenlerine bırakmadan, kendilerinin koymak ve almak istediklerini izlemiş ve bu alçak dolaplar düşüncesi oradan doğmuştu. Maria, onların bu davranışının, çocuğun içgüdüsel düzen isteğini yansıttığına inanıyordu.

ilgileniyordu. Küçük çocuklarla yaptığı çalışmalar ve incelemeler, çocukluğun korkulu bir dünya olabileceğini göstermişti. Çocuk, daha doğum sırasında büyük bir değişiklik yaşıyordu.

"Çocuk, daha az önce, en ufak bir ışığın ve sesin ulaşmadığı bir yerden gelmiştir. Bu aşırı sakin ortamdan çıkıp, doğum telaşı ve endişeleri içine girmiştir," diyordu.

Daha sonra, çocuk, kocaman, korkulu ve karmaşık bir dünyaya giriyor. Çocuğun hiç beklemediği bazı şeyler olmaktadır. Çocuk bunlara karşı deneyimli değildir ve hiçbir şeyi anlamamaktadır. Çocuklar, yalnızca yemek, ısınmak ve sevgi gereksinimi içindedirler.

Maria inanıyordu ki, çocuklar büyüdükçe, yetişkinler tarafından daha da fazla etkileniyorlar. Yetişkinler güçlü, çocuklarsa zayıf görünürler. Maria, birçok çocuğun, bu kadar utangaç, küskün ve incitilmiş görünmesine şaşmamak gerektiğini söylüyor. Onlar kendi adlarına karar vermeye gereksinim duyuyorlar. Kendi seçimlerini yapma hakları olmalıdır. Öğretmen, "çocuğun isteklerini izlemelidir."

Montessori Metod'unun arkasındaki düşünce buydu. Çocuğun düşüncesini anlamak gerekiyordu. Bunun için çocuğu incelemek ve bir davranışı niçin yaptığını anlamak gerekirdi. Maria, böylece öğretmenin çocuğu değil, çocuğun öğretmeni eğittiğini anlatır.

Birçok ayrıntı

Montessori Hareketi'nin ilk günlerinde, Maria'nm yaptıklarına karşı çıkan az insan vardı, çünkü Çocuk Evi'nin sonuçları ortadaydı. Bir oda dolusu çocuk, kendilerine verilmiş malzemelerin bir bakıma denetimi altında, hızla öğrenip, gelişiyorlardı. Ama sonraları, Maria'nın metodunu sunuşu, denetleyişi, hatta metodun özü hakkında endişeler ortaya çıkmaya başladı.

Montessori Metodu ve öteki kitaplarında deneylerle kanıtlanan iyi öğütler ve akıllıca işler yer alıyordu. Ama, her şeye bir çocuğun gözüyle bakılır gibiydi ve bu birçok insanı rahatsız ediyordu. Maria, çocukluğu, bir tür kutsallık içinde görüyordu.Daha önce, hiç kimse, çocukluk dönemini böyle "yüceltmemişti." Bazı kişiler, öğretme yönteminindeki iyi niyeti anlamakla birlikte, onun bakış açısını kabul edemiyorlardı.

Maria, belki de bilimsel geçmişi nedeniyle, sürekli olarak kurallar listesi veriyordu. Örneğin, çocukların burunlarını nasıl temizlemeleri gerektiğinin kesin kuralını belirlemişti. *Montessori Metodu*'nda, çocukların günde yemeleri gereken yiyecek miktarı ve türü anlatılıyordu. Her santimetre küp salça içinde bir gram et olmalıydı. Yumurtalar, kümesten alınır alınmaz ve henüz ılıkken yenmeliydi. Çocuklara peynir, çiğ sebze, hatta ıspanağın dışındaki sebzelerin hiçbiri verilmemeliydi!

"Bugünün oğlan çocuğu, ailenin bir bireyi olarak değil, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı olarak eğitiliyor. Çocuklar şımartılıyor, kendilerini bir şey sanana değin, kendi kararlarını kendilerinin vermesine olanak tanınıyor."

Maria'nın metodunu eleştiren birinin, "The New York Times" daki yazısı, 1913.

"Dört yaşından sonra, çocukların diyetine biftek girebilir ama hiçbir zaman domuz, horoz, yılan ve ton balığı, ayrıca istiridye ve istakoz gibi kabuklular çocuklara verilmemelidir."

Maria Montessori "Montessori Metodu"

Maria, (elinde buket tutan), 1929'da Londra'da verdiği kurs sırasında, öğrencileriyle birlikte. Yandaşları pek çoktu ama bunu sınırlı tutmaya çalışıyordu. Bu durum, özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nde, onun yöntemlerini beğenen ama ona "Mammolina" deme hakkına sahip olan özel çevreye girememiş kişiler tarafından çok tartışılıyordu.

Maria'nın havarileri

Akıllı ve eğlendirici bir konuşmacı olmasına rağmen, Maria özel yaşamında bu kadar rahat biri değildi. Gereksiz eleştiriden hoşlanmaz, bundan tedirginlik duyar ve her zaman öğrencilerinin yapıcı eleştirilerini almak isterdi. Sonuç olarak, Montessori hareketinin üyeleri, yani onun kurslarını izleyen Montessori öğretmenleri, onun söylediği her şeyi kabul eden, hatta ona tapan kişilerdi. Bu kişiler ona hayrandılar ve ona "Mammolina" (sevgili anne) derlerdi. Onu, hiçbir zaman incitecek şekilde eleştirmemeye gayret ederlerdi. Bazı kişiler için de o, LaDottoressa, yani bayan doktordur. Kendi pozisyonunun, yalnızca kendi yetiştirdiği kişilerin Montessori metodunu izleyebileceklerini söyleyerek korurdu. Ona göre, Montessori metodu ya tam anlamıyla uygulanmalı ya da hiç uygulanmamalıydı.

Maria'yı eleştirenler, Maria'ya aşırı sadakat nedeniyle metodun gelişmediğini iddia ediyorlardı. Buna rağmen, Montessori eğitimi giderek gelişiyor ve büyüyordu.

"Maria'nın havarileri" arasında da anlaşmazlıklar meydana geliyordu. Bir yanda, onun düşüncelerini olduğu gibi kabul edenler, öte yanda, bu düşüncelere katkıda bulunmak isteyenler vardı. Zaman zaman aralarında anlaşmazlıklar, hatta tartışmalar oluyordu.

Bu tartışmalar, 1920'li yıllar boyunca sürüp gitti. Eğitim dünyasına giren yeni birçok kişi Maria'nın değerini vurgulayarak metodunu övdü. Başkaları ise daha modern bir eğitimden yana olmak gerektiğinden söz ettiler.

" Olağanüstü bir kişilikti. Odadaki tüm dikkati üzerine çekerdi. Çok anaç bir yanı vardı. Güzel koyu renkli gözleri sevgi doluydu. Onu hem sever hem de sayardık. Bizim için Tanrı'dan sonra gelen kişiydi. Bizi eğlendiren kendini beğenmiş bir yanı da vardı, ama biz onun bu yanını da severdik."

Elise Braun Barnett
1920'lerde Maria'nın öğrencilerinden biri

Boşa harcanan enerji

Tartışmanın iki yanı vardı. Maria'nm, bir yandan, geçinebilmek için, yarattığı bu harekete gereksinimi vardı. Yani, kitaplarının ve icat ettiği malzemenin gelirine. Çalışması için araştırmalar yapmış, onu geliştirmiş ve tüm dünyada tanıtmıştı; kullandığı malzeme özellikle bu iş için tasarlanmıştı, pahalı kaliteli bir malzemeydi. Birçok insan, ün ve para kazanmak için onun adını kullanıyordu. Öteki yandan, küçük çocukların eğitimi konusunu bilen tek kişinin o olmadığı da, bir gerçekti. Artık birçok kişi bu konulara kafa yoruyor, araştırmalar yapıyordu. Hareketi terk eden öğrencilerinden birinin dediği gibi, bu olay, aslında birbirinden farklı düşünmeyen öğretmenleri, birbirine düşürüyordu. Boşu boşuna tartışarak, çocukları için çalışmalarında gereksinim duydukları enerjiyi boşa harcıyorlardı.

1920 ile 1930 yılları arasında - iki dünya savaşı arasındaki yirmi yılda - tüm dünyada, bu konuda birçok tartışma yapıldı. Bunun bir nedeni, Maria Montessori ve yandaşlarının, dünyaya yeni düşünceler sunmalarıydı. Bir nedeni de 1. Dünya Savaşı'nın şokundan kurtulan insanların, birbirlerine hoşgörülü davranabilecekleri daha iyi bir eğitim sistemine duydukları gereksinimdi.

Köpeğinize bir şey göstermeye çalıştığınız zaman ne olduğuna hiç dikkat ettiniz mi? Köpek, işaret ettiğiniz yere değil, uzattığınız elinize ve parmağınıza bakar. Bana gösterdiğiniz ilginin de, böyle bir ilgi olduğunu düşünmekten kendimi alamıyorum... İlginizi benden çevirip, işaret ettiğim noktaya -Çocuğa - çevirirseniz, bana en büyük saygıyı ve minneti göstermiş olacaksınız."

Maria Montessori, 1951

"1935'te, Alman Montessori Cemiyeti, polis tarafından dağıtıldı ve 1936'da, hükümet emriyle tüm Montessori çalışmaları durduruldu. İki büyük ülke liderinin, yaşlıca bir bayandan ve onun öğretisinden korkmalarının nedeni, bu eğitim metodundaki bireyciliğin daha akıllı insan gruplarının yetişmesine yol açacağını bilmelerindendi."

S.J. Curtis ve M.E.A. Boultwood, "Eğitimsel Fikirlerin Kısa Hikayesi (A Short History of Educational Ideas)

Sevilmemek

Montessori Metodu da, eğitimle ilgili birçok öteki düşünce gibi, heyecanla tartışılıp eleştirilmeye devam etti. Kimilerine göre, çocukları çok sevdiğine ilişkin düşüncelerine karşın, Maria'nm metodu soğuk ve bilimseldi. Kendi okulunu kurmuş ve çocuklara büyük özgürlük sağlamayı prensip edinmiş olan İngiliz eğitimci A.S. Neill, önceleri Maria Montessori'yi büyük çapta eleştirmişti. (Daha sonraları, bu tavrını değiştirdi ve yumuşadı.) Ona göre "eğitim, renkleri birbirinden ayırmak ya da silindirleri deliklere sokmaktan daha ileri bir şeydi." Montessori eğitimi almış yardımcılarından biri, Maria'nın öğrencilerine karşı, "korkunç bir patron" gibi davrandığını ileri sürmüştü.

Maria, bu tür tartışmalara girmemenin en doğru davranış olacağına inanıyor olmalıydı ki, bunlara hiç yanıt vermedi. Yalnızca, çeşitli ülkelerde, öğrencilerinin kurmuş olduğu ve ana babaların çocuklarını göndermek için çabaladıkları, Montessori Okullarını işaret etmekle yetiniyordu. Yine de, 1920 ile 1930 yılları arasında sık sık söz konusu olan eğitim sorunları tartışmasına, Maria Montessori'nin de katılmamış olması bir kayıptır.

Eleştirileri izleyen övgüler de güvensizliğe yol açıyordu. Maria bunları, hatta kimi zaman yapılan yapıcı eleştirileri bile, görmezden gelip yoluna devam ediyordu.

İtalya'dan ayrılırken

İki dünya savaşı arasında, Maria için sorunlar büyüdü. 1922'de Faşist lider Mussolini, hükümeti ele geçirdi. Başlarda, Montessori hareketi için, her şey iyi gider gibi görünüyordu. Mussolini, Maria'ya metodunu destekleyeceğine ilişkin söz vermişti. Hatta Montessori Okulları ve eğitim koleji için, devletin maddi desteği bile sağlanmıştı. Maria ise, İtalya'daki tüm okullara genel müfettiş tayin edilmişti.

Mussolini politikacıydı. İtalya'nın en ünlü eğitimcisini, yanına almak onun işine geliyordu. Maria da, güçlü bir hükümetin onu desteklemesinden hoşnuttu. Ama bu dostluk uzun sürmedi.

1934 yılında, Mussolini hükümeti, Afrika'daki Habeşistan'a savaş ilan etmişti ve İtalya'da savaşçı bir ruh yaratmak istiyordu. Bunun yolu, üniformalar giyen ve faşist selamı veren, Faşist Gençlik Örgütleri kurmaktı. Mussolini, Montessori okullarındaki çocukların bu örgüte katılmaları için ısrar edince, Maria ile araları bozuldu. İtalya'daki tüm Montessori Okulları bir günde kapandı. Bundan az sonra Maria, İtalya'dan ayrılarak İspanya'ya yerleşmeye karar verdi.

Zor zamanlar

Yanlış bir göç olmuştu. İki yıl sonra, İspanya'da İç Savaş başladı ve bir başka faşist General Franco, yönetimi ele aldı. Maria, artık altmış altı yaşındaydı,

Üstte: Faşist diktatör Benito Mussolini, 1922 yılında İtalya'da iktidara geldi. Önceleri, Montessori Hareketi'yle uyumlu ilişkiler kurdu. Daha sonra, Montessori okullarına karışmaya başladı. Bir gecede tüm okulları kapattı ve 1934'te Maria, İtalya'dan ayrılarak yerleşmek üzere İspanya'ya gitti.

Solda: Maria'nın, sürgün yeri olarak kendisine İspanya'yı seçmesi yanlış bir seçim oldu. İki yıl içinde İspanya İç Savaşı patlak verdi ve bu savaş birçok kentin yakılıp yıkılmasına yol açtı. Kentler havadan bombalanırken rakip güçler, sokaklarda savaşıyorlardı.

oğlu Mario ve torunlarıyla birlikte yerleşebilecekleri güvenlikli bir yer bulmaktan umudunu kesmişti. Son yıllarda Mario, onun çalışmalarına katılmış "sağ kolu" olarak, annesinin konferans turlarını organize etmeye, çevirmeni olarak hep yanında bulunmaya başlamıştı. Bazı yabancı dilleri az buçuk konuşan Maria, konferanslarını hep İtalyanca verirdi.

1930'lu yıllar, Maria Montessori için pek iyi geçmemişti. Önce evinden uzaklaşmak zorunda kalmış ve yerleşmeyi umduğu İspanya'ya gitmişti. Dünyaca tanınan bir hareketin kurucusuydu ama eğitim dünyasının, metodlarına hak ettikleri kabulü göstermediklerini düşünüyordu. Özel yaşamı mutsuzdu. Mario, onun yardımcısı olmuştu ama onu hâlâ topluma, oğlu olarak takdim edemiyordu. Yeğeni olduğunu söylüyordu. Bu arada Mario'nun evliliği bozulmuş, eşinden ayrılmıştı. Maria, çocuklar konusunda uzman olduğu halde, kendi çocuğunun ve torunlarının mutlu büyümelerini sağlayamamıştı.

Maria'nın oğlu Mario Montessori, onun baş yardımcısı olmuştu ve annesinin 1952'deki ölümünden sonra Montessori Hareketinin liderliğini üstlenmişti. Maria'nın cenazesinden sonra vasiyeti okunduğu zaman, Mario'nun gerçek oğlu olduğu açıklanmıştı. Maria'nın yaşamı süresince, herkes tarafından onun yeğeni olarak biliniyordu.

Kaçış

1930'lardaki olaylar nedeniyle artık araştırma yapamıyordu. İşte bu dönemde, en önemli kitaplarını yazdı: *Çocukluğun Sırrı (The Secrets of Childhood)*, daha sonra da *Kavrayıcı Zihin (The Absorbent Mind). Montessori Metodu (The Montessori Method) ve Dr. Montessori'nin El Kitabı (Dr. Montessori's Own Handbook)* adlı yapıtlarında anlattıkları artık eskimeye başlamıştı.

İspanya'dan ayrıldıktan sonra, Maria'ya Hollanda'da bir ev vermişlerdi. 1937 ile 1939 yılları arasında orada yaşadı. Hollanda'daki Amsterdam kenti, 1935 yılından beri (ve hâlâ) uluslararası Montessori Derneği'nin yuvası olmuştu. Bu dernek 1935'te Berlin'de, Montessori Hareketi'nin merkezi olarak kurulmuştu. Merkeze yakın bir yerde yaşamak Maria'ya da uygun geldi ve yerleşmeye karar verdi.

Orada kalmış olsaydı, Almanlar, 1940 yılında Hollanda'yı istila edince, yeniden kaçması gerekecekti. Neyse ki, 1939'da Hindistan'dan bir davet aldı.

Hindistan - yeni bir başlangıç

1939'da, Hindistan'da birkaç Montessori Okulu vardı. Bu okullar, Maria'nın Avrupa'daki eğitim kurslarına katılmış öğrencileri tarafından açılmıştı. Maria, Hindistan'da sevgiyle karşılandı. Açıkça görülüyordu ki, Eylül 1939'da Avrupa'da başlayan savaş, uzun ve çok acı olacaktı. Yaşamı boyunca barış aşığı olan Maria, savaştan bir ay önce Hindistan'a doğru yola çıktı.

Yolculuk bile, yetmiş yaşındaki bir kadın için zor bir mücadeleydi. Hollanda'dan başlayan uçuş, ağır, kalabalık bir uçuştu ve gecelik duruşlarla doluydu. O yıllarda, yalnızca serüvenci ruhlu insanlar uçağa binerlerdi ve bu zor yolculuğa, bir de savaşın tehlikeleri eklenmişti. Avrupa'dan gelen insanlar için Hindistan'ın iklimi de tehdit ediciydi. Ama Maria, Madras havaalanına, enerji dolu ve yeni işine başlamak için sabırsızlanan biri gibi inmişti. Ruhsal olarak hâlâ canlı, meraklı ve yeni deneyimler, yeni insanlar ve yeni yerler tanımak için istekliydi.

Altı yıl kaldığı Hindistan'dan, belki de daha iyi bir seçim olamazdı. Hintliler, ona ve felsefesine karşı saygı ve hayranlıkla doluydular. Hindistan'ın dini olan Hindu dinindeki huzur felsefesi Maria'nm, çocuklarda bulunduğuna inandığı huzur anlayışına çok uygun düşüyordu .

Maria, Hindistan'a ulaştığında zaten ünlü bir kadındı. Alanda, çiçekler taşıyan kalabalıklar tarafından karşılandı, yalnız o ve öğrencileri için yapılmış bir köye götürüldü.

İlk kursları için üç yüz kursiyer kaydolmuştu. Öğrencileri yerlerde hasır kilimler üzerinde oturuyorlardı. Koltukta oturan Maria İtalyanca konuşurken, oğlu Mario çevirmenlik yapıyordu. Her sabah ders başlamadan önce, öğrenciler getirdikleri çiçeklerin bir kısmını vazolara yerleştirir, bir kısmını ise onun boynuna takarlardı. Bu manzara Maria'ya,

II. Dünya savaşı sırasında, Maria, kendisinin düşünmeyi seven mistik yapısına uygun bir ortam bulmuştu. Burada görüldüğü gibi, Hindistan'ın tipik giysilerini giyiyordu. Biyografisini yazan Rita Krammer, şöyle yazmıştı: "Yaşamının sonlarına doğru, onun mesajlarını merakla bekleyen ve düşüncelerini gerçeğe çevirmek için çabalayan insanlar arasında yaşama olanağını bulmuştu."

Montesorri ideali: Geniş ve iyi malzemelere sahip bir mekanda, kendi seçtikleri oyuncakla rahat rahat ilgilenen çocuklar. Maria'yı eleştirenler, öğretmenin disiplini olmadan, bu tür manzaraların sağlanamayacağını iddia ediyorlardı. Maria ise, çocukların kendi kendilerini kontrol etme yeteneklerinin, içlerindeki düzen duygusundan ileri geldiğini söylüyordu.

hareketin başladığı ilk günleri anımsatıyor olmalıydı. Yıllar boyu süren tartışmalar ve bir ülkeden ötekine göçlerden sonra, yeniden en sevdiği işi yapıyordu - meraklı ve istekli insanlara metodunu anlatmaktı bu. Hindistan'da geçirdiği günler, yaşamının en mutlu günleriydi.

Son yıllar

Maria, 1940 yılının yazında Hollanda'ya dönme niyetindeydi ama o tarihe kadar Hollanda, Alman işgali altına girmişti bile. Savaş bitene kadar geçen altı yıl içinde Maria, Hindistan'da kaldı ve ülkenin çeşitli yerlerinde kurslar düzenledi.

Savaş bitince, Hollanda'ya döndü. Ama hâlâ yerinde duramıyordu. 1947'de yeniden Hindistan'a, 1949'da Pakistan'a, aynı yıl Avrupa'da turlayarak 1951'de Avusturya'ya gitti. 1952 yılında Afrika'ya bir tur düzenlemeye niyetlenmişti ama bunu başaramadı. 6 Mayıs 1952 yılında, seksen bir yaşındayken öldü.

Maria'nm Amsterdam'daki son evinin çalışma odası, hâlâ Montessori Derneği'nin bürosu olarak kullanılmaktadır. Orada, ünü ve başarılarıyla ilgili birçok belge vardır. Öğrencilerinden gelen mektuplar, madalyalar, dünyanın çeşitli ülkelerinden ona verilen diplomalar, önemli anlarda çekilmiş fotoğraflar bulunmaktadır. Eski dostlarının ve dünya liderlerinin ona imzalamış olduğu fotoğraflar da

"Toplumu etkilemek için, dikkatimizi çocukluğa çevirmeliyiz. Bu gerçekten, ana okullarının önemini ortaya çıkarır, çünkü bizim geleceğimizi belirleyen bu küçüklerdir ve onlar yalnızca bizim onlara sağladığımız malzemelerle bunu yapabilirler."

Maria Montessori
"Kavrayıcı Zihin"

Karşıda: Maria'nın, 1951'de ziyaret ettiği, Londra, Gatehouse School'da çekilmiş bir resim. Maria'nın en büyük özelliklerinden biri, daha ilk Çocuk Evi'nde göstermiş olduğu, çocuklarla hemen ilişki kurabilme yeteneğiydi. Burada çevresine toplanarak yaptıklarını göstermeye çalışan çocuklarla kurduğu yakın ilişki hemen anlaşılıyor.

Altta: Yaşamının sonlarına doğru, Maria'nın en çok sevdiği şey, bir Montessori okulunda, gününü çocuklarla geçirmek olmuştu. bu resim, onun 1952'de Londra ziyareti sırasında çekilmişti.

binanın bir odasında sergilenmektedir.

Ama Maria Montessori'nin yaşam öyküsünü, 161 Koninginneweg, Amsterdam adresinden ziyade, ana okullarında, çocuk odalarında, hatta dünyanın her yerindeki oyuncakçı dükkanlarında bulmak daha doğru olur. Son altmış yıldır okula gidip de Maria'nın düşüncelerinden etkilenmemiş kimse yoktur.

Maria'nın çocuğa bakışı

Ölümünden kırk yıl sonra, dünya Maria Montessori'nin yaşamından ne kazanmıştır?

Önce, çocukluğun ne demek olduğunu daha iyi anlamayı öğrendik. Maria, çocukların kendilerine özgü yaşamları olduğunu ve bunu yaşama hakkına sahip olduklarını göstermişti. Dahası Maria, çocuk dünyasının ***daha iyi*** bir dünya olduğuna inanıyordu.

Yetişkinler, çocukları kendilerine benzetmek yerine, onlardan bir şeyler öğrenmeye kalksalar, dünya daha iyi bir yer olabilirdi.

Maria'nın dünyaya bıraktığı ikinci şey, çocukların nasıl öğrendiklerini anlamak olmuştur. Kendi etkinliklerini özgürce düzenleyebilecekleri mutlu ortamda, çocuklar kolay öğreniyorlardı.

Ama, Maria Montessori'nin en güçlü etkisini, çocukların çevresindeki dünyada görebiliriz. Eğitsel oyunlar, çocuk ölçüsünde eşyalar, buluş yoluyla öğrenme, aydınlık sınıflar, dinlemeye zamanı olan öğretmenler, bugünkü eğitimin belirgin özellikleridir ve biz bunları ona borçluyuz. Öğretmenlerin eğitiminde, Maria'nın düşüncelerinin rolü büyük olmuştur. Örneğin, çocuklar doğumdan itibaren öğrenmeye heveslidirler, bir şeyleri kendi kendilerine bulmaktan hoşlanırlar ve onların öğrenme yetenekleri ilgi çekici ve coşku verici ortamlar sağlanarak artırılabilir.

Maria, her zaman haklı değildi. Eleştirileri dinlemedi ve temel inançlarını hiç değiştirmedi. Onun yaşamı süresince dünya, tarih boyunca değiştiğinden daha hızlı değişti ama o, 1950'lerde hâlâ kırk yıl önce söylediği şeyleri söylüyor, aynı öyküleri

anlatıyordu. Yine de Roma'nın gecekondu mahallelerinde, çocuklarla ilgili araştırmaları, öğretmenlere yol gösterecek kadar önemlidir. Bugün okullarda eğitim veren öğretmenler, onun adını duymuş olsalar da olmasalar da izledikleri eğitimin temelinde Maria Montessori'nin metodu vardır.

Maria, Montessori, okuluna ilk gelen ve rastladığı ilk çocuğa şu soruyu soran bir başka çocuğun öyküsünü anlatmayı severdi. "Bu okulda istediğiniz herşeyi yapmaya izni verdikleri doğru mu?" Öteki küçük çocuk, şöyle yanıtlamıştı:

"Onu bilmiyorum, ama burada yaptıklarımızı sevdiğimizi biliyorum."

"Hepimiz, gerçekten yetişkin bir insan olmayabiliriz. Bizim kişiliğimizi belirleyen şey çocukluğumuzdur."

Maria Montessori
"Kavrayıcı Zihin"

Sözlük

Araştırma: Yeni düşüncelere ve buluşlara varabilmek için, yeni düşünceler derleyerek yapılan bilimsel çalışma.
Duyuları uyaran malzeme: Montessori Okullarında kullanılan, çocukların duyuları - görme, duyma, koklama, tatma ve dokunma yoluyla öğrenmeleri için özel yapılmış aletler. Bu malzemeler, normal çocukların eğitiminde devrim yapmıştır ve Maria'nın metodunun temelidir.
Düşkünler Evi: Fiziksel olarak sağlam ama yoksul kişilerin, yemek ve yatak karşılığı çalıştıkları bir kurum.
Eğitimci: Eğitim teorisi ve yönetimiyle ilgilenen özel kişi.
Faşist: Tüm yetkiyi elinde tutan ve diktatör tarafından yönetilen bir hükümetin üyesi. Bu partiye göre, milliyetçi ve ırkçı duygular abartılır ve ülkede yaşayan tüm öteki insanları zarara uğratacak davranışlar içine girilir. 1920 ile 1930'lar arasındaki dönem faşizmin Avrupa'da güçlü olduğu dönemdir. Faşizm, II.Dünya Savaşı'nın çıkmasının nedenidir.
Feminizm: Kadınlar için eşit koşullar talep eden hareket. Maria, bu hareketin öncülerindendir. Çünkü daha önceleri yalnız erkeklerin yaptığı şeyleri yapmayı başarmıştır. Örneğin, doktor olmuştur.
Havari: Bir düşüncenin yakın izleyicisi olan kişi. Maria'nın havarileri, onu "Mammolina" diye çağıran öğrencileriydi.
Itard, Jean-Marc-Gaspard: (1755-1838) Paris'te sağır çocuklar için kurulmuş bir okuldaki doktor. Ormanda on iki yıl, bir hayvan gibi yaşamış olan "Aveyron'un Vahşi Çocuğu"nu eğitmekle ünlenmişti.
Kilpatrick, William Heard: Bu yüzyılın başlarında, ABD'de, Colombia Üniversitesi Öğretmen Koleji Başkanı. Montessori'yi eleştirenlerden biriydi.
Konferans: Dinleyici önünde değişik kişilerin konuşmalar yaptığı akademik toplantı.
Mussoiini: Benito Mussolini 1919-1943 yılları arasında İtalya'da hüküm süren faşist lider.
Muayenehane: Doktorun, hastalarını muayene ettiği özel büro.
Neill, A.S.: (1883-1973) 1924'te Dorset'te, Summerhill School'u kuran İngiliz eğitimcisi. (Bu okul daha sonraları Suffolk'a taşınmıştır.) Montessori metodunu, sıkıcı ve cansız buluyordu.
Önyargı: Önceden yargıya varmak anlamına gelir. Yeterli bilgi sahibi olmadan, bir şey ya da birisi hakkında genellikle haksız yargılara varmak anlamında kullanılır.
Özel okul: Özel kişilerin kurduğu okullar. Daha çok ruhsal ya da fiziksel özrü olan çocukların eğitildiği yerlerdir.
Pedagoji: Eğitbilim. Eğitim ve öğretimi kurallara bağlayan bilim kolu.
Psikoloji: Aklı ve ruhsal durumları ve gelişmeyi inceleyen bilim dalı. İnsanların öğrenme ve düşünme yöntemlerini anlamaya çalışır.
Seguin, Edouard: (1812-1880) İtard'ın öğrencisi. Önce Paris'te, sonra Amerika Birleşik Devletleri'nde, özürlü çocukların ve yetişkinlerin eğitimi konusunda uzmanlaşmıştı.
Teknik Okullar: Yalnızca bilimsel konuların öğretildiği okullar.
Tımarhane: Ruhsal ve fiziksel özrü olan insanların kapatıldıkları yer. Montessori'nin yaşadığı dönemde, bu kurumlardaki yaşam koşulları çok kötüydü. Bu kurumun amacı, hasta insanları, toplumdan uzaklaştırmaktı.
Zihinsel özürlü çocuklar: Ruhsal açıdan yeterli gelişmemiş çocuklar. Bu çocukların, normal çocukların öğrendiklerini öğrenemeyecekleri ve sınavları geçemeyecekleri söylenirdi.

Önemli Tarihler

1870 31 Ağustos: Maria Montessori, İtalya'da, Chiaravalle, Ancona'da doğar.

1890 Maria, Roma Üniversitesi'nde, matematik ve bilim dersleri alır.

1892 Yirmi iki yaşındaki Maria, tıp derecesi almak için öğrenime başlar.

1896 10 Temmuz: Maria, doktor diplomasını alır.
Eylül: Dr. Montessori, Berlin'e giderek kadınlar konferansında konuşur.
Kasım: Roma'daki, Santo Spirito Hastanesine asistan doktor olarak tayin edilir.

1897 Maria, zihinsel engelli çocuklar konusunda Turin'deki, uluslararası konferansta konuşur.

1898 Maria, zihinsel engelli Çocukların Eğitimi için Ulusal Cemiyet'e katılır.
Şubat: Maria, Milano, Padua, Venedik ve Cenova kentlerinde, "Yeni Kadın ve Çağdaş Yardım" konularında konferanslar verir.

1899 Maria, kadın öğretmen yetiştiren bir okula, öğretmenliğe ve Roma'daki Devlet Hastanesi'nde, ruhsal özürlü çocuklar bölümüne yönetici olarak tayin edilir. Hastanedeki çalışmaları için ödüllendirilir. Maria, Paris'te ve Kraliçe Victoria ile tanıştırıldığı Londra'da konferanslar verir.

1901 Bu yıl oğlu Mario'nun doğduğu tahmin ediliyor. Maria, otuz üç yaşındayken, Roma Üniversitesi'ne pedagoji, sağlık bilimi ve psikoloji öğrencisi olarak döner.

1904 Aralık: Maria, Roma Üniversitesi'ne bilim ve tıp öğretmeni olarak tayin edilir.

1907 6 Ocak: San Lorenzo'daki ilk Çocuk Evi, Casa dei Bambini açılır.

1909 Messina deprem felaketzedelerine yardım için, dördüncü Çocuk Evi açılır. İlk Montessori eğitim kursu, Citta di Castello'da verilir.

1910 *Montessori Metodu* basılır ve ABD dergisi *McClure's* Montessori hakkında uzun bir yazı yayımlar.

1912 *Montessori Metodu*'nun İngilizce çevirisi yayımlanır.

1913 Kırk üç yaşında, Maria Montessori, ABD'ye ilk yolculuğunu yapar ve İspanya'da ilk Montessori Okulu açılır.

1914 *Dr. Montessori'nin El Kitabı* yayımlanır.

1915 Maria, ABD'ye ikinci ve son yolculuğunu yapar.

1919 Maria, İngiltere'de ilk eğitim kursunu açar.

1922 Avusturya'da ilk Çocuk Evi açılır.
Ekim: Benito Mussolini, İtalya'da egemen olur.

1924 Nisan: Mussolini hükümeti Montessori'yi desteklemeye karar verir.

1929 Uluslararası Montessori Derneği (A.M.İ) Berlin'de kurulur ve ilk Montessori Kongresi, Elsinore, Danimarka'da yapılır.

1930 A.M.İ'nin İngiltere kolu kurulur.

1934 İtalya'daki Montessori okulları, Mussolini tarafından kapatılır. Maria, İtalya'dan ayrılıp, İspanya'ya gider.

1935 A.M.İ, Amsterdam'a gider ve o günden bu yana oradadır.

1936 Maria Montessori, Ispanya'dan ayrılır ve Hollanda'ya yerleşir.

1939 Eylül: Avrupa'da, II. Dünya Savaşı başlar.
Ekim: Maria ile Mario Montessori, Hollanda'dan ayrılıp, Hindistan'a giderler. Maria, altmış dokuz yaşındadır.

1946 30 Temmuz: Maria, Amsterdam'a döner.

1947 Maria, yetmiş altı yaşında, Hindistan'da iki yıl sürecek bir tura çıkar.

1948 *Çocuğunuzla İlgili Bilmeniz Gerekenler* (What You Should Know About Your Child) ve *Çocuğun Keşfi* (The Discovery of the Child) adlı kitaplarını yayımlar.

1949 Maria, Pakistan'ı, İtalya'yı, Fransa'yı, Avusturya'yı, Britanya'yı ve İrlanda'yı ziyaret eder. *Kavrayıcı Zihin* adlı kitabı yayımlanır ve Nobel Barış Ödülü'ne aday gösterilir.

1950 Yetmiş dokuz yaşındaki Maria, Norveç ve İsveç'te konferans verir.
Haziran: İtalya, Floransa'da, Birleşmiş Milletler Eğitim Konferansı'nda "Çocuğun Uluslararası yılı" konusunda konferans verir ve yine Nobel Barış Ödülü'ne aday gösterilir.

1951 Temmuz: Maria, Avusturya, Innsbruck'ta eğitim kursları düzenler. Maria, üçüncü ve son kez Nobel Barış Ödülü'ne aday gösterilir.

1952 6 Mayıs: Maria Montessori, Hollanda'da, Noordwijk aan Zee'de seksen bir yaşında, aniden ölür.

1990 A.M.İ.'nin verdiği bilgilere göre, dünyada yüzlerce Montessori Okulu ve Maria'nın metodunu kullanan birçok Montessori taklidi okul bulunmaktadır.

Bu Konuda Başka Kitaplar

Kramer, Rita: *Maria Montessori* (Oxford: Basil Blackwell, 1978)
Montessori, Maria: *The Absorbent Mind* (Kavrayıcı Zihin) (Clio Press, Oxford)
Montessori, Maria: *The Secret of Childhood* (Çocukluğun Sırrı)
(London: Sangam Books, 1983)
E.M. Standing: *Maria Montessori Her Life and Work* (Yaşamı ve çalışmaları. (Penguin)

Daha Fazla Bilgi İçin

Uluslararası Montessori Derneği (A.M.İ), ilgilenen kişilerin, dünya üzerindeki çeşitli Montessori Dernekleri ve eğitim enstitüleriyle ilişki kurmasına yardımcı olabilir. Adresi: A.M.İ. Koninginneweg 161, 1075 CN, Amsterdam, Hollanda.
İngiltere'deki okurlar, A.M.İ ile ilişkiye girmek için aşağıdaki adrese yazabilirler:
Society or The Maria Montessori Training Organisation, 26
Lyndhurst Gardens, London NW3 5NW.

İndeks

Casa dei Bambini 26, 32, 34, 35, 43
  açılışı 5-7, 10
  büyümesi 32-3
  özellikleri 7, 47

Çocuk Evleri Casa dei Bambini'ye bakın
Çocukluğun Sırları 54

Didaktik aygıt 9
Duyuları uyaran malzemeler 9, 28-9 32, 39, 40-2

Froebel, Friedrich 20-1

Itard, Jean 20, 21

Montesano, Guiseppe 22, 24

Montessori, Dr. Maria
  ABD'ye gidiyor 44-7
  babasıyla arası açılıyor 13
  çocukluğu 12-13
  Çocuk Evi'ni açıyor 5-9
  derece kazanıyor 18
  doğumu 12
  doktor olmaya karar veriyor 13
  duyuları uyaran malzemeler geliştiriyor 9, 28-9, 39
  eleştiriler 34-7, 50-2
  emelleri 12
  Guiseppe Montezano'yla ilişkileri
  Hindistan'a gidiyor 55
  İtalya'dan ayrılıyor
  Kadın hakları kampanyası 17-18, 22
  katkısı 58-60
  Montessori Metodu'nu geliştiriyor 29-32
  Mussolini'den destek 52
  oğlunun doğumu 22
  öğretim metodları 7, 9, 24-5
  öğretmen oluyor 24-5
  ölümü 57
  özürlü çocuklarla ilgileniyor 8-8, 20-1
  Sessizlik Oyunu 35-7
  yayınları 33, 47, 49, 54
Montessori, Mario 22, 54, 55
Montessori Metodu 29-32, 33, 40, 47, 49, 50,
  ABD'de kabul edilişi 43-7
  çocukların tepkisi 29-32, 33-6
  eleştiriler 34-7, 50-2
  geçmişi düşünmek 48-9
  kullanılan malzeme 28-9 39-42
  okuma 39-40
  öğretmenlerin eğitimi 42-3, 50-1
  uluslararası kabul 42-3
  yazma 38-8
Montessori Metodu 33, 37, 49, 54
Montessori Cemiyeti
  büyümesi 42-3
  İtalya'da kuruluşu 42
Mussolini, Benito
  Montessori okullarını destekliyor 52
  Montessori okullarını kapatıyor 53

Neill, A.S. 52
  Montessori Metodunu eleştiriyor 52

Seguin, Edouard 20, 21
Sessizlik oyunu 35-7

Geçen yüzyılda, çocukların gittikleri okullar, katı disiplinli, kalabalık ve sevimsiz yerlerdi. Çocuklar kürsünün önündeki uzun sıralara dizilerek otururlar ve izin verilmeden kıpırdayamazlardı. Öğrenim malzemesi sınırlıydı ve öğrencilerin derslerini, papağan gibi ezberlemeleri beklenirdi.

İtalya'daki ilk kadın doktor Maria Montessori, kadınların birçok işi başarabileceklerini göstermişti. Montessori, zekasının ve kararlılığının bir kısmını da, okullardaki çocuk eğitimini değiştirme konusunda kullandı. Çocukların, öğrenmek isteyen ve kendilerine göre yetenekleri olan "insanlar" gibi kabul edilmeleri için çalıştı. Böylece, 1907'de, ilk Çocuk Evi'ni açtı. Bugünkü okullarda görmeye alıştığımız, çocuk ölçülerine göre yapılmış eşyalar, önlükler, boyalar, küçük eviyeler ve tahtadan yapılmış harika oyun gereçleri, ilk kez onun çabalarıyla kullanılmaya başlandı.

Maria Montessori'nin yaptığı değişiklikler, yetişkinlerin, çocuklara bakış ve davranışlarının, dünya çapında gelişmesine neden oldu. Montessori Metodu'nun yararları, bugün her okulda, her çocuk tarafından hissedilmektedir.

Bu dizideki kitaplar :

Abraham Lincoln
Albert Schweitzer
Bob Geldof
Charlie Chaplin
Dalai Lama
Eleanor Roosevelt
Florence Nightingale
Lech Walesa
Louis Pasteur
Mahatma Gandhi
Maria Montessori
Marie Curie
Martin Luther King
Mihail Gorbaçov
Nelson Mandela
Teresa Ana

ISBN 975-8030-06-X

İLKKAYNAK
KÜLTÜR VE SANAT ÜRÜNLERİ